ЯК ДІЙСНО МАЄСЬ РІЧ.

Вже від кількох тижнів „Новини" скаржуть, що П. Рудик а властиво брати Рудики суть властителями розпустних домів в Едмонтоні. Хто-ж хто не знає, хто є „Новини", то тому пояснити що Рудики суть справді властителями розпустних домів. Але що кождий знає хто є „Новини", які ніколи правди про нікого еще не писали то знає відразу що „Новини" брешуть і тепер.

Тому не зайвим буде дещо в тій справі сказати. Кождий знає що П. Рудик як і його брат Михайло мають по кілька домів в місті. Сі доми они рентують. Сталось недавно таке, що рентівники одного Рудикового дому, який є на Кінїстіно улици, були неморальними і займались проституцією.

Коли П. Рудикови донесено про се, що в його домі мешкають того рода люди, він повзяв всяких средств щоб їх вигнати, що і сталось. Таке само майже сталось і з рентівниками його брата.

„Новини" — які замість подати, як річ дійсно маєсь, забажали собі поїхати дещо по П. Рудику і обкидаючи його такими брудними очерненями, роблячи йому такі кримінальні закиди.

„Новини" замість подати, що П. Рудик є властителем дому, в якім мешкали якийсь час проститутки, то они брешуть і подають, що Рудик є „властителем проститутских домів", значить після „Новин" є бавом між неморальними дівчатами в хаті і провадить з ними неморальний бізнес. А таке враженє мав кождий, що читав „Новини".

Чому „Новини" таке пустили в сьвіт? Га, се кождому явно. П. Рудик протестант а се „Новин" коле в очи. П. Рудик помагає всяким українським інституциям тут і в старім краю, се з зависти їм не подобає ся. П. Рудик не хоче попирати кремарівського беголовя, се веде „Новини" до скаженности і виводить їх з всякої рівноваги.

„Новини" кажуть, що се був їх обовязок виглядом публіцистики подати. Як скажемо що і се брехня, бо колиб посилкуватись на публіцистику то требаб було подати імена всіх Русинів, в яких домах мешкали проститутки а не лише собі неугодних. Ба, та як мож було се подати, коли сї рента „властителі" се переважно агентами від „Новин".

„Канадиєць" не згадував нічого в тій справі доси бо уважав, що не мож винувати властителя дому за діла людий, які мешкають в його винайменех хатах. Щоб знова властитель дому міг остерегчись від того рода рентівниками є неможливе. Чоловік, який має дім до ренту, розуміесь хоче його вирентувати. Приходить мущина і женщина, фігурують як чоловік і жена а платять і представляють ся такими і хотять вирентувати.

Властитель дому хоть як бажавби уникнути небажаних людий з тут безсильним. Чоловік і жена — нема найменьшого підозріня.

Винаймають хату у властителя і роблять ліз на рік або пів року.

По якімсь часі властитель дому довідуєсь, що тих двоє людий які винайняли в него хату не є чоловік і жена — а живуть на віру або займають ся проституцією. Властитель вигнати їх з хати не годен бо они мають ліз, а властитель хати наражаєсь опісля на всякі неприємности, бо пани від „Новин" обернуть кота хвостом і скаржуть, що властитель хати самий жиє на віру або займаєсь проституцією.

Щоб сего на другий раз уникнути ми радилиби всім властителям, які мають доми до ренту, щоб нікому не вирентували хати які себе представляють за чоловіка і жену хоть би они привели навіть всї свої діти на доказ, доки не покажуть свого „меріцж цертифікейт". Бо буває нераз таке, що хоть виглядають на чоловіка і жену і мають діти то все таки они живуть на віру то з займають ся проституцією.

Тоді і пани від „Новин", які хотілиб мешкати в Едмонтоні і редагувати „Новини" мусїлиб перше взяти слюб, щоб мати чим виказатись перед властителем в кого рентувалиб хату, що они не живуть на віру ані не займають ся проституцією тілько суть дійсно правним чоловіком і женою.

Тоді місто позбудесь проституції а властителі домів непра-

Дорогі Родимці.

Як Вам звісно, що в місті Едмонтоні заложено „Укр. Запомогове Товариство". Цїль товариства є подавати поміч членам в часї слабости а в разї смерти члена виплатує його родині чи дїтям чи кому иньшому, кого член назначить від 100 до 1000 дол. запомоги.

Брак такого товариства вже давно відчувалось в Канаді. Чоловік чи самітний чи замужний з дїтьми працює і заробляє на стілько що ледви виживить себе і дїти а на старі і тяжкі літа нїчо не годен зложити.

І коли заскочить его смерть, жена і діти лишають ся без якоїнебудь помочі. Припустім, що хтось зложив стільки гроша, що купив собі лоту і побудовав шек чи хатину і працює і сплачує довг зі своєї лоти, але нараз смерть заскочила і не лише, що жена і дїти лишають ся без куска хліба але еще сей лот чи хатина на яку чоловік так тяжко працював, пропадає бо жена і дрібні діти не мають чим доплачувати.

Щоб сему запобічи то кождий розумний батько, який любить свою родину жену і дїти повинен пристати до сего „Укр. Запомогового Товариства" яке вразї якого нещастя прийде з помочию повіставши сиротам і не лише, що осушить сльози сиротам але може занятись і сплаченєм довгу і т. д.

Тому застановіть ся Браття добре над сим; чи Ви працюєте як робітник чи як фармар, що станеть ся з вашою родиною і Вашим добром в разї якого нещастя. Чи судьба Ваших дїтий є забезпечена? Чи по вашій смерти добро, о яке ви так тяжко працювали лишить ся при Ваших дїтях чи заберуть його бувші властителі а Ваші дїти опинять ся на улици?

НЕХАЙ КОЖДИЙ ЗАСТАНОВИТЬ СЯ ДОБРЕ НАД СИМ ЧИ НЕ ЛУЧШЕ ПРИСТУПИТИ ДО „УКР. ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА" І ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І СВОЮ РОДИНУ.

ЛИШЕ ОДЕН ДОЛЯР НА МІСЯЦЬ А ВИ І ВАША РОДИНА ЗАБЕЗПЕЧЕНА.

Тож не думайте довго а приступайте в члени. Приступайте не лише самі але заохотіть своїх кревних і знакомих.

Не отягайтесь а приступайте сейчас, БО НІХТО НЕ ЗНАЄ ЩО І КОЛИ ЙОГО ЧЕКАЄ.

Оден доляр на місяць а 10 на рік забезпечуть Вашу будучність і будучність Вашої родини.

„Укр. Зап. Товариство." що є і сим дотіяє, що оно зовсім не мішаєсь ані до релігійних справ ані до політичних. Дальше, що католики чи соціялісти чи протестанти, чи православні можуть заложити собі відділ, вибирати свій власний зряд і вести свої книжки і все проче, так що головний зряд до них зовсім не мішаєсь коли они лише сповнять точки в статутах.

Отже тут нїхто нікого не може в ніщім відмовляти, тому пишіть по статут:

UKRAINIAN BENEVOLENT SOCIETY
9606 JASPER AVE. EAST
EDMONTON, ALBERTA

EDMONTON JULY 28, 1914.

Вп. Редакціє.

Прошу помістити в Вашім часописі отсих кілька стрічок його спростованя перед сьвітом, на закид зрадників від „Новин" які не встидались самі себе і підлою брехнею повалялись обидати мене в своїм „гнилім шматі" під заголовком:

ЕДМОНТОНЬСКА ПРОПАГАНДА.

На сторонї 4-ій в числі 248 сї „патентовані католики" шмарують в своїм шматі, що я хотів кинутись з ножем на одного із дженів, які окружували мене коло кремарівської цитаделї на ул. Кінїстіно, але що (мов) було там більше людий і не допустили; — Се наскрізь підла брехня якої допуститись можуть лише бралдня дженів у яких на чолі стоїть вже: много-страдаючий „Мойсей" Солодуха, той самий, що на тисячі ворон натягнув людий в старім краю і приїхав сюда за море, щоб і тут попастись троха на сьвіжій пашї, але на щасте тут нема вже легковірних людий, які без зал в руках, хотілиб допустити до себе близше сего архи-ошуканця.

Дорогі читачі, єсли-би-я був навіть витягнув ніж в той час, то думаю, що сим себе не осквернивби перед сьвітом бо я виступив не з нападом але в своїй власній обороні, як маю жінку і дїти однак я сего не зробив і навіть не маю звичаю носити при собі ножа, хотяби маленького яким можна лише олівка підстрогати. Отже кажу [illegible] а йшов собі улицею по при редакцію „наших" Новин, нараз вискакує С. Головач а за ним товпа дженїв з наїженими кулаками з між котрих оден опікун Кремарів (себ то той, що виратував —Новини— з тарапати своїми $200 і ще кількома дол. він з дуже прихильним —нюхачем— Новин, бо сам належить до тих, котрі не можуть читати а лише нюхати отже сей великий оборонець запрадїмованого католицизму і рівночасно здаваючих —Новин— (що з них вже від кількох місяців ладаном смердить.) виступив до [illegible] по тим і зачав, що я от за раз таки вийду від його рук і більш вже не встану ніколи, зато що я похвалив гарний реферат доб. П. Крата на його вічу в Ед. з ним і тих котрі щиро беруть ся до праці в вихові нашої рідної України. За се лиш одно, обступила мене кремарівська голоть і єсли-би я був поступив не так як люди поступають з псами наколи окружать кого, то вірю що сей великий оборонець нашого Ед. —Мойсея— був-би відобрав мое життє зі своїми приятелями але я уважав, що лїпше не дражнити псів а їти собі дорогою може вогавкають тай лишать мене. І дїсно що я не зле зробив, бо пени гналися за мною і ганяли від кремарївських —Новин— аж до Savoy Hotel-ю а там певно запах злогового зламання їх до середини і я остав ся цїлим.

Оттакі дорогі читачі були дні мої.

Про віче д. П. Крата скажу, що вийшов на славу. Всї дуже були задоволені, окрім Кремара і його дружини, яка реша так як баки, щоби перебити д. Крата для того, щоби пикуяшнна Кремарова не вийшла часом на денне сьвітло. Решта кашу як ху доба [illegible] Крамар забрав голос і став говорити про свою минувшість, яка то она чиста. В сім хтось сказав, що чиста така як-раз як у злодія душа; тут Кремар розпряг свою велику пащу і почав двоих своїх противників називати з платформи собаками в між іншими і мене назвав сим самим епітетом.

Тут весь нарід крім „дженів" закричав: „Гони його, зрадника, з платформи! Най іде на Атабаску! Get out зрадника з платформи! За ковбір такого падлюку, він ще буде мавпати собаками!" Підчас сего грому Кремар зблід, вдиха пісенька і [illegible] з платформи зачав організувати шайку до обструкції, щоби своїм звірячим ревом перешкодити дальшим бесідникам але нарід не дуже застрахавсь сеї обструкції і зачав кричати: „Лишіть їх най сьпівають хоть зо дві години аж заки коло пупа в них заріже.

Отже Кремар зачав свое соло „Не пора" відтак підхопив його Шиба і зробивсь дует, а по тім при нїщї долучив ся ще й опікун Кремарїв Гнат Кукура (себ то той, що нюхав „Новини") і вже зробивсь терцет; так покричали з 10 мінут, а нарід собі посьміяв ся з дурнів і ще за якої пів години мітинг був закінчений українським гимном і робітничою піснею „Марселєзою."

Всї люди розійшлись вдоволені а Кремар і Со. дженїв певно мали поганий сон. Що-ж до мене, то в собі гарно поспав, лїг спати і лише приснилось менї, що наші едмонтовські „Новини" здохнуть за пару місяців. Не знаю чи сей сон здійснить ся, але по мою то побачу.

Здоровлю щиро читачів „Канадийця". М. Яхніцкий.

ВІДПОВІДЬ НА ЗАГАДКИ В „НОВИНАХ" Ч. 81.

Чи є такий крет, аби не рив?
Від. Нема вже що рити, бо Кремар все сам зрив.

Коли чесна компанія зробить яке чесне діло?
Від. Она вже зробила, тоді як арештувала Кремара, а друге, зробить тоді як — арештує Стечишина.

Коли Крата замкнуть там, де Володіва?
Від. Тоді як Кремар розпродає всю Атабаску.

Чи гнївав би ся чобіт, як би його назвати ходаком?
Від. Ні, бо чобіт з ходаком звязані обидва в друкарні „Новин" і через се не можуть гнїватись, бо їх вже оден бізнес.

Як виглядав той терцет на фем[illegible] вечерку в Ед., коли сьпівали: Ростоцький, Чумер, Махній, Валегай, і Мельник?
Від. Краще богато як Кремарів, Кукурин, і Шибин „мішаний хор" на Кратовім вічу в Едмонтоні.

Чи між пресвітеріянами є богато таких добрих християн, як Кравченко?
Від. Ні, немає, се був одиноокий такого рода „вірний" прес. між католиками-Стечишини.

Кілько людий запомогло ся при „Укр. Зап. Організації"?
Від. Коли-би —Новини— були асекуровані в тім Тов. то они першi дісталиб більшу посмертну запомогу, як від кат. Кукури.

Кілько є студентів в Рудиковій бурсі в Едмонтоні?
Від. Стілько, скілько делєгатів на кремаровій конвенції.

До котрої партії належить тепер Зварич?
Від. Зварич належить завше до антикремарівської.

Чи не міг би й чотироногий осел бути ред. —Канадийця?
Від. Ні, не може, бо він тепер редагує —Новини.

Кілько разів позїхув Шандро на минувшій сесії алберт. сойму?
Від. Стілько разів, скілько Кремар був арештований.

Чи Войд дістав вже інформації з Отави, кілько є українських шкільних дістріктів в Алберті?
Від. Дістав але не з Оттави, лиш від Черника з Корони Готелю, тоді як пропив $25. з Кремаром.

На нагороду не рефлектую бо все будаб нагорода з образа. X.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

ПОЛАГОДЖУЄМО всї справи військові.

РОБИМО повновласти контракти купна і продажи, акта дарованя, скрипти довжні і инші документи леґалізовані через П. К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро землі тут і в старім краю.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінїї корабельні до старого краю на найлїпші і найскорші кораблі.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

У ВСЇХ справах і [illegible] пишіть і приходїть на адресу:

STAROKRAJEWA KANCELARYA
10336 -- 96 ST. Edmonton, Alta.

Біблії
НА ПРОДАЖ.
Рускі, польскі, німецкі, словіньскі, ческі, болгарскі, сербскі, росийскі.
В гарних оправах.
ЦІНА ВІД 25 до 1.50.
EDMONTON, ALTA.
10336 -- 96 ST.

20 КНИЖОК
Кожда книга і в додатку 200 образків пішлемо Вам за 1. дол. Пішліть доляра через Money Order або вішліть в листі паперового доляра на таку адресу:
„ДОБРА НОВИНА" ул. Скшиньского Ч. 6, AUSTRIA, LEMBERG.

ХТО БУДЕ ЩАСЛИВИЙ.
Маю на продаж два гарні лоти в CENTRAL PARK. в АТАБАСКА.
Лоти високі і сухі. Оба лоти продам за 50 дол. готівки а решта на два роки на виплат і то без проценту. Хто купить їх зробить гроші.
ЗГОЛОСИТИСЬ 10336 - 96 ST. EDMONTON, ALTA.

РУСКА БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ
Зайдіть, а все там дістанете тано і добре, як: Овочі [illegible], вудженину і старокраєві ковбаси з чісником.
S. NYCHKA. 10315 -- 96 ST. EDMONTON. ALTA

Поміч для потребуючих.

Єсли маєте діти не можете дати їм удержаня чи вихованя. Зайдіть або напишіть до ред. „КАНАДИЙЦЯ" а ми Вам поможемо.

Єсли знаєте де є сироти, а нема кому занятись ними повідоміть нас.

Наш адрес:
„THE CANADIAN"
10336—96 ST.
EDMONTON, ALTA.

„Canadian Farmer."
Box 3856

Народно-моральний ДВОТИЖДНЕВНИК Річна передплата 1 долар.

Канадієць

Виходить 1 і 15 кождого місяця. Адреса Редакції: 10336 -- 96 ST. Edmonton, Alta.

РІК III. Ч 16. 15. СЕРПНЯ 1914. EDMONTON, ALTA. 15. OF AUGUST 1914. VOL. III. NO. 16.

Страшна Европейска війна.

Вже майже ціла Европа в війні

НІМЕЦКІ І АВСТРІЙСКІ ВІЙСКА В РОСІЇ. А РОСИЙСКІ В ГАЛИЧИНІ.

Сокаль вже в російских руках.

ОСЬ ЯК ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ СЯ СИЛИ СПОРЯЧИХ ТЕПЕР ДЕРЖАВ.

Послідні вісти доносять, що ціла Европа лагодить ся тепер до війни.

По одній стороні стоїть Австрія, Німеччина і Італія, а по другій Росія, Франція і Англія. Коло сих великих держав ґрупують ся малі краї.

Щоби наші читачі могли представити собі менше більше, як [illegible] в порівнаню одна до другої, то ми подаємо понизше табличку з котрої можна буде виробити собі бодай слабе вообразжене сил спорячих держав.

Потрійний Союз.

Держава	ч. кораб.	ч. матроз.
Австрія	114	17.581
Німеччина	326	66.783
Італія	169	33.095
Разом:	608 кораб.	117.459 матроз

Сила в воздусї.

Держава	ч. літаків	ч. летунів
Австрія	180	30
Німеччина	350	200
Італія	200	120
Разом:	700 літаків	350 летунів.

Сила на суши.

Держава	підчас мира	п. війни
Австрія	390.000	3,000.000
Німеч.	870.000	5,200.000
Італія	250.000	1,300.000
Разом:	1.510.000	9.500.000

Так представляє ся сила потрійного союза.

Тепер подамо також збройну силу потрійного порозуміня, до котрого належить Росія, Англія і Франція.

ПОТРІЙНЕ ПОРОЗУМІНЄ.

Сила на морю.

Держава	ч. кораб.	ч. матроз.
Росія	220	52.463
Франція	419	60.621
Англія	569	137.500
Разом:	1208	250.584

Сила в воздусї.

Держава	літаки	летуни
Росія	150	100
Франція	750	250
Англія	380	170
Разом:	1280	520

Сила на суши.

Держава	підчас мира	п. війни
Росія	1,290.000	5,500.000
Франція	720.000	4,000.000
Англія	254.500	730.000
Разом:	2,294.500	10,230.000

Сербія.

Сербія підчас мира мав 32.000 жовнірів, а підчас війни 240.000.

ВІЙНА.

Берлін, 4. августа. Військові власти Німеччини перехопили нині в Штутґарті двайцять мілїонів золотом. Золото було призначене для російських банків.

Німецкі авиатори убили пятнайцять людий і поважно ушкодили нині рано француске місто Мус. Великий Цепелін вилетів понад церкву сьв. Якова і опустивши ся в долину, опустив кілька бомб. Вибух збурив церкву і убив військову патролю, яка там мала свою кватиру.

Атени, 4 августа. Офіціяльно оповіщено мобілізацию армії в Туреччині. Загально вірять, що Німеччина умовила ся з Туреччиною і що на підставі умови Туреччина має напасти Сербію з полудня, а австрійска армія обернулаб ся тоді цілою силою проти Росії.

Антверпен, 4 августа. Німецке війско заняло всі желізниці у західній Польщі і жене перед собою російску армію, яка спиняє їм дорогу. Росіяни відступаючи нищуть за собою мости, але німецкі піонїри сейчас їх відбудовують. В скорім часі займуть Німці Варшаву.

Після сего морскі і сухопутні сили Німеччини спільно ударуть на Петербург. Російский двір з правительством готовлять ся втікати до Москви.

Німецка армія заняла три місцевости, де лучать ся желізні дороги Польщі, майже без опору.

Льондон, 5 августа. Телеграма зі Сербії доносить, що вожд сербської армії-Рад мір Путнік [illegible] ранений підчас недавної битви.

Відень, 5 августа. Часопись „Нае Фрае Пресс" пише, що недалеко Львова побачено російский аероплян, на якім було 3 людий, двох з них російскі офіцери. Австрійскі вояки сейчас стали стріляти до аероплану і поцілили його. Аероплян упав на землю і убив всіх трох людий, що на нім були.

Варшава, 5 августа. Російска піхота жене перед собою німецку кавалєрію і перейшла пруску границю в двох місцях Лик і Біла і посунула ся 10 миль на німецку територію. Російскі війска захопили і спалили желізницю в Бордженін і Білій. Також перервали комунікацію між Лик а Йоганесбурґ. Німці цофають ся в зад від границї і палять за собою села.

ВОЄННИЙ СТАН В КАНАДІ.

Оттава, 6 августа. Надзвичайне видане урядової канадійскої ґазети, яке вийшло нині з друку, оповіщує, що в Канаді панує военний стан.

Льондон, 6 августа. Адміралїція доносить, що британский кружляк Амфіон затонув нині рано, наїхавши на підводну міну, підложену німецким кораблем Кеніґін Люізе. Пейместер Елк і заник 130 людий потонули враз з кораблем. Капітан, 16 офіцирів і 135 моряків вдало ся вратувати.

Амфіон був легкий кружляк на 3.440 тонів. Уживано ся його за адміральске судно при третій фльотилї британскої маринарки. Корабель мав на собі звичайно 292 людий. Укінчено його для ужитку в цьвітни 1913 р.

Льондон, 7 августа. Оповіщені нині указ дають до пізнаня, що Росія думає бити ся з Німеччиною та Австрією до послідних сил. До военної служби покликано майже ціле населенє, що лише є в стані носити зброю. Коли скінчить ся теперішня мобілїзація, Росія буде мати вище шість мілїонів салдатів.

Париж 9 авг. Доносять сюда що війско, яке вислала Австрія проти Францувів, се майже самі Серби з Босні.

Париж 8 авг. Доносять тут що німецкий кружляк Авґсбурґ, який збомбардував російский порт Лібаву, затонув пробитий російским торпедовцем.

Париж 8 авг. Францускі війска, які ввайшли до Альзациї забрали вже кілька місточок і сіл. Населенє дуже радо витає францускі війска.

Берлін, 9 августа. Німецка фльота обстрілювала російску пристань, понищила порт і від стрілів почало горіти ціле місто. Відтак ся фльота, вертаючи на північне море, стрітила кілька російских военних кораблів і двох з них затопила.

Відень, 9 августа. Італія еще досі заховуєсь невтрально і здаєсь лишить ся так на дальше.

Токіо, 9 августа. Японьска фльота виїхала на [illegible] море і куда поїхала нїхто не знає. [illegible] магати Англії.

Ню-Йорк 10 авг. Франция видала війну Австрії і відкликала свого амбасадора з Відня.

Рим 10 авг. з Босні і Герцеговини доходить чутки, що там повстало заворушене між сербскими населенем. Кілька висших австрійских урядників убито і поранено.

Рим 10 авг. Монтенеґрійці заняли Скутарі проганяючи австрійскі війска на сумежні горби. Страта востороні Монтеґрийців виносить 200 людий убитих і сильно ранених.

Льондон, 10 августа. Австрійскі війска перейшли через границю і йдуть в глуб Росії. Німецкі війска находять ся в Росії в околицях Варшави, тому здаєсь і австрійскі війска сцофимують туда. Варшава і її околиці здаєсь будуть видовищем розправи між війсками німецкими, австрійскими і російскими.

Льондон, 10 августа. Російскі війска перейшли в почи границю галицку в долині ріки Стир і машерують на полуднє.

Льондон, 10 августа. Німецка фльота виїхала на північне море. За нею поїхала і англійска і сподіють ся, що між ними прийде там до страшної морскої борби.

Оттава, 10 августа. Канадийске правительство висилає оден мілїон мішків муки до Англії, яко поміч для жінок і дїтий тих, які пішли на війну.

Берлін, 10 августа. Німецкий цїсар виїхав особисто на поле війни і здаєсь обійме сам команду над війсками, які находять ся в Альзациї.

Триєст, 10 августа. Австрійскі военні кораблі виїхали з пристани і [illegible] на Середземне море. Сподїють ся, що в короткі прийде до битви між ними а англійскими кораблями, які також плавають по Середземнім мори.

Париж, 10 августа. Німецкі війска зійшлись з француcкими коло Басель і тут здаєсь прийде до страшної розправи. Німецкі війска суть тут в меньшім числі тому Австрія вислала 40 тисяч свого війска на поміч німецкому. За оден день найдальше австрійске війско прибуде до місця.

Льондон, 10 августа. На поміч містови Лієж спішуть війска францускі і англійскі. Кавалерія вже прибула під місто а піхота лише кілька миль від міста. Англія вислала доси на поміч 20 тисяч свого війска.

Льондон, 10. августа. Німецкі війска заняли нині місто Лієж і ввійшли до него. Сейчас німці видав осторогу до населеня щоб нїхто не відважив ся стріляти до війска, бо злочинця такого розстріляють без суду. Німецкі війска поводять ся прилично. Купують собі все потрібне і добре платить. Німці розкватирували ся по публичних будинках і школах, приватні будинки не нарушено.

Фортеци Лієжа еще досі не взяті. Бельґійці боронять ся відважно. Коло здобутя Лієжа згинуло около 3. тисяч Німців.

Едмонтон, 11 авг. Правительство Алберт. подарувало для Англії 500.000 бушлїв вівса.

Оттава 11 авг. Канада висилає 22.250 жовнірів на поміч Англії, сей відділ вийде десь тими днями.

Барі 11 авг. Австрийский кружляк обстрілював пристань Антівари і понищив богато будинків.

В кількох місцях повстав огонь, який розширив ся на передмістя. Монтеґрійскі війска утікли в гори.

Монтреал, 11 августа. Доносять, що Німці здобули не лише місто Лієж але і всі окружаючі форти, крім двох, які також довго будуть могли опиратись німецкій навалі. Бельґійска залога вже вицофуєсь з фортів і околиць і уступає до Намур, де як сподіваються, прийде знова до великого пролитя крови.

Льондон, 11 августа. Німецкі підводні кораблі атакували англійску головну фльоту. Шкоди не зробили ніякої а за се англійскі кораблі затопили одно німецке підводне судно.

Монтреал, 11 августа. Францускі резервісти виїхали нині на кораблі Роял-Едвард до Франції. Роял-Едвард сподїєсь на морю стрінути военні кораблі Англії або Франції, які будуть супроводжати аж до француских портів.

Сан-Франціско, 11 августа. На берегах Калїфорнії виловлено кавалки з розбитого англійского военного корабля. Догадують ся, що десь в сих околицях мусїла відбуватись морска битва між німецкими і англійскими военними кораблями.

Петербург, 12 августа. Російскі війска в силї 300.000 жовнірів ввійшли в Галичину і йдуть на Львів. Австрійскі війска, які стояли під Радивилом, цофнулись в зад. Австрійскі війска збирають ся, здаєсь в околици Золочева, куди йдуть російскі війска.

Париж, 12 августа. На француcкій границі має знаходитись тепер около 1,275.000 Німців і около 40.000 Австрійців. Кождого дня може прийти до страшної битви. Впоротці прибуде сюда еще більше Австрійців, які збирають ся в Тиролі.

Париж, 12. августа. Тут оголошено офіціяльно, що під Мольгаузен прийшло до завзятої битви між Францусами і Німцями. Францусам були змушені уступати перед переважаючою силою Німців і заняли сумежні горби. Німці хотять їх і з відтам прогнати і бомбардують їх позиції. Страти по стороні Францусів не [illegible]

Париж, 12 августа. Англійскі военні кораблі обстрілювали два німецкі кружляки „Ґебен" і „Бреслав" Середземнім морі. „Ґебен" і „Бреслав" видячи перевагу втікли до Дарданель і там мабуть лишуть ся аж до скінчення війни. Утечи звідти буде їм неможливо тому, що француcкі і англійскі кораблі чекають на них щоб спіймати або затопити.

Льондон, 12 августа. По довгій і завзятій борбі Німці здобули місто Лієж і кілька фортів. Німецкі війска бють ся завзято, хотяй вже по кілька день не мали нічого в устах. Німецка артилерія задає смертоносні удари але мимо того деякі форти еще не піддали ся. Бельґійска залога держить ся знаменито і задає смертельні удари німецкому війску. На поміч бельґійскій залозі спішать війска францускі і англійскі і коли сї війска прийдуть то сподіють ся великої і завзятої борби.

Париж, 13 августа. Донесено, що Туреччина закупила два німецкі кружляки „Ґебен" і „Бреслав", які знаходились в Дарданелях. Франция жадає вияснення в тій справі і коли се вияснене не буде вдоволяюче, то Франция готова виповісти Туреччині війну.

Льондон, 13 августа. Англія видала війну Австрії. Англійска фльота кружляє на Середземнім мори і шукає за австрійскою.

Отава, 13 августа. Тому, що Англія заповіла війну Австрії, австрийский конзулят мусить тепер виїхати з Канади.

Льондон, 13 августа. Коло Малгаузен Німці забрали в полон 10 француских офіцирів і 500 жовнірів. Крім сего здобули 4 армати і 10 ваґонів з оружєм. Знова коло Лежард Німці забрали поверх 1.000 француского війска до неволі.

Льондон, 13 августа. Доносять, що німецка фльота готовить ся до зачіпки з англійскою фльотою, яка находить ся на Північнім морю. Хотяй англійска фльота є в подвійній силі, се не страшить Німців і готовлять ся за смерть або жите.

Токіо, 13 августа. Кілька російских кружляків, 10 торпедовців і 8 підводних суден суть заняті в закладуваню мін в пристани в Владивостоці. Побоюють ся нападу німецкої фльоти.

Петербург, 14 августа. Російскі війска заняли в Галичині місточко Сокаль. Австрійскі війска понесли велике пораженє і мусїли цофнутись.

Ціла Европа є тепер під зброєю. З одної сторони стоїть Австрія і Німеччина. Проти них воюють Росія, Франція, Бельґія, Велика Британія, Сербія і Чорногора.

Італія заявила свою безсторонність, однакож мобілізує ся. Голяндія і Швайцарія змобілізовалі. Туреччина мобілізує ся. Швеція не дає відповіди Німеччині зі Росії на питане, яке становище має заняти, однакож приготовляє ся оборонити свою територію перед можливим нападом. Япан приготований боронити своєї союзниці Великої Британії на випадок як би її інтереси на далекім сході були загрожені, однакож Росія, як видно, не дуже довіряє мирним інтенціям англійского союзника, бо мобілізує свою армію також на далекім сході.

Еспанія і Греція оголосили строгу невтральність підчас теперішної війни. Таку саму заяву зробили Злучені Держави.

Австрія в теперішну пору залишила зачеплі кроки проти Сербії, готовлячи всї свої сили напроти Росії а Сербія проказала ся, що зробить напад на Боснію.

Канада.

ЕДМОНТОН.

Місто Едмонтон дав 2.000 людий до помочи Англії. Майже кожде місто в Канаді дає поміч в грошах і людях. Всї добровольці-рекрути виїжджають до Оттави а відки кораблями перевезесь їх до Европи.

Місто Едмонтон має неначе будь господарку задля ради міста дискусують сварять а коли сего замало то і бють ся. Така бійка мала місце минувшого тиждня між майором а алд. Кларком. Бились в сити [illegible] ішов, а коли сего було їм замало почали знова битись і на улици. Люди обступали обох зі всїх сторін і думали, що се якісь пияки так здорово об кидають себе кулаками. Але не могли з дива зійти, коли побачили, що файтуючі то не волоцюги пияки, але майор міста, Мекнамара і алдерман Кларк. Тоді почали батьки міста розбороняти але се не легко їм прийшлось бо оден другого тримав за гортанку і валив по їзеною аж гук ішов. Вкінци вдалось їх розоружити, які попревалені і з підбитими очима розійшлись, щоб набравши сили при найблизшій нагоді спробувати знова своїх кулаків.

НЕМА КОРШМІВ, НЕ ТРЕБА ВЯЗНИЦЬ.

До того переконаня приходить стейт Вест Вирджінія, де пару тиждня тому заведено тверезість і замкнено всі коршми і всі заведеня де виробляли опяняючі напитки. Вязниці котрі перед тим всегда були заповнені налоговими пияками, днесь суть майже порожні, і власти заходять ся коло того, щоб ті вязниці для примусової праці в короткій будучности цілковито позносити.

Епископ Будка видав пастирский лист, в якім взивав, щоби всї Австріяки вертались до краю і бились за цїсаря і віру. Се дуже обурило Францусів, які удержують еп. Будку в Канаді. Они зажадали оправданя ся еп. Будки з його кроку. Еп. Будка, щоб не стратити епископський стілець, шмигнув з Вінніпеґу і нїхто не знає куди. Одні кажуть, що поїхав оправдуватись до француского архиепископа в Монтреали, а другі, що втік до Альберти і знаходить ся в монастири на Мондер. Однак він не втече, Францусы знайдуть його і хто знає чи не [illegible] від них.

Тажко еп. Будці приходить ся їхати на француськім конику в Канаді.

Хто доси не заплатив за „Канадийця" а читав його нехай буде ласкав заплатити.

Виходить 1 і 15 кождого місяця.
АДРЕС:

Канадиець

THE CANADIAN
10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.
Передплата на рік виносить .... $ 1.
Видає Спілка „Канадиець." Число Телеф. 6344.

Редакция принимає всякі оголошення по умірковaній ціні; по близші інформациї пишіть до Редакциї.

СПОВІДЬ І ЄЇ ІСТОРИЯ.

Від часу до часу кождий правовірний католик спішить зі своїми гріхами до попа, щоби у него позбути ся їх за пару центів. Говорю так тому, бо таке понятє мають нині люди о сповіди, що коли чоловік заплатить повного долара чи кілько там то за те піп увільнює його від всіх гріхів і такий чоловік може знова грішити, щоби мав на другий раз з чого сповідати ся, бо сповідати ся треба конечно бодай раз на рік.

Раз зайшов я до одного дому, де знайшов жінку і патеро на пів голих діточок. На лици жінки можна було вичитати якесь внутрішнє горе. Я бачучи таке убожество в домі і сум жінки, запитав її о причину. Жінка сказала до мене: Подивіть ся на мої діти, а зможете пізнати причину мого смутку. Не маю в що їх одягнути ані що дати їм їсти. Лише сказала ті слова, коли увійшов чоловік дому, але такий пяний, що ледви міг удержати ся на ногах. Побачивши мене, почав хвалити ся своїми пятьма хлопцями. Коли я пізнав, що се є батько тих нещасних дітий, я зачав з ним говорити о повинностях кождого батька. Я сказав йому, що батько, котрий морить свої діти голодом, а за свій також запрацьований гріш оплачує діти готельників, такий не має не то батьківского, але навіть людского серця в своїх грудях. Він почувши се, сильно розгнівав ся на мене і сказав: „Я власне тепер приходжу від сповіди, а ви мене знова до гріха приводите, побуджуючи до злости." Коли я се почув, то сильно вдивував ся такій сповіди. Я спитав його на що він ходив до сповіди, коли вже першого дня вертає до своїх старих гріхів. Почувши се, він зачав сильно з мене сьміяти ся кажучи: Що ви за Русин, коли не розумієте сповіди," а відтак зачав мені викладати, що то є сповідь. „Я заплатив повного долара, а він за сей долар відпустив мені всі гріхи. Тепер я є цілком чистий, а на другий рік так знова заплачу і знова всіх гріхів позбуду ся."

Коли чоловік таке почує, то мимоволі мусить себе запитати: що то є сповідь, що через ню люди так байдужно дивлять ся на гріх? Католицка церков учить, що сповідь, яку она уважає, узнавали також апостоли і церковні отці. Они також старають ся доказати се мильним викладом деяких біблійних стихів.

Щоби зрозуміти докладнійше, що то є сповідь, треба нам заглянути до історії і подивити ся, що думали про сповідь деякі церковні отці, відтак розберемо стихи зі св. Письма і приглянемо ся їх правдивому значінню.

Тома Аквінас (1226 року) найбільший теольоґ католицкої церкви, перший зачав доказувати, що сповідь є Богом установлена. Не знайшовши в Біблії стиха, яким би можна доказати правдивість сповіди, він каже, що сповідь не могла бути чоловіком видумана, бо она також є сьвятої віри.

Канцельор Терсон оправдує сповідь тим, що Бог приказав шанувати родителів, а повних церков є наша мати, тому належить ся пошанувати зі послушеньством, а коли она приказує сповідь, то треба повинувати ся її приказам.

Доміні Сото вельми гнівав ся за се, що так високо поважані епископи, як Гелес, Бонавентура, Скотус не узнавали, що сповідь Христом установлена.

Св. Августин, котрий жив в четвертім столітю по Христі, в своїх писанях поучав о всіх християньских повинностях загалом віри, однак про сповідь перед попом не згадує і словом.

Григорій і Василій (855 року) також подають в своїх писанях богато правил віри але про сповідь нічого они не згадують.

Доперва в семім столітю чуємо першу згадку про сповідь, котра однак аж до тринайцятого століття не була в церкві обовязкова. В тім часі сповідали лише ті попи, котрі узнавали сповідь за добру річ, а до сповіди приступали лише ті люди, що в ню вірували. Загально весь християньский сьвіт узнавав лише сповідь перед самим Богом.

Про таку сповідь довідуємо ся з писань Тертуліана, епископа африканьскої церкви (200.) В його писанях читаємо, що він загрівав серця христіян до сповіди перед самим Богом або також і перед цілою громадою церковною.

Синод в Авіон 1209 р. і синод в Монепер 1215 р. нічого не згадують про сповідь. Сповідь перед попом зістала затверджена на Латераньскім соборі 1216 р. Ціла машинерія сповіди зістала заведена доперва після латераньского собора. Епископи зачали обучувати в тім ділі попів. Книжки за книжками зачали виходити з рук епископів, щоб скорше приучити попів до тої нової догми. Інокентий III. проголосив, що хто би занедбав ушну сповідь, то такого будуть узнавати за еретика. Від тепер були змушувані оба поли найменьше один раз на рік сповідати ся. Хто би був занедбав від тепер сповідь, такому мала церква відмовити усю услугу церковну ба навіть і християньский похорон. (Д. б.)

БОГ МІЙ.

Бог мій, то сила, що сьвіт безмежний
В вічному ладі тримає,
Що в сонці тліє, що в землі дише,
І в крови моїй кружляє.

Бог мій, се правда, добро велике,
Життя нового надія.
Се та безсмертна і непропаща
Людськости нової мрія.

Йому молюсь я. Моя молитва,
Се мої сльози й надії,
Се жите тіла, духа ширяня,
Радощі й болі тяжкії.

Се пісня так, що з мізку його,
З гадок крилатих зростає;
Се те горяче чуте любови,
Що у тій пісні сьпіває.

А моє небо не там високо,
Не таке зимне, блискуче,
Щоб не дійшло туди людське око,
Людськи благаня болюче.

Воно близенько, ось коло тебе,
Нещасний брате, сіромо!
На братній груди, в братній любови
Стане усім нам відомо.

ІСТОРИЯ І СУТЬ ПРОТЕСТАНТИЗМА.

Він знав також кільки евангельских гимнів. Німецкі жінки присипляли свої діти сьпіваючи їм побожні пісні. Миконіус, котрий уродив ся 1491 р. описує як батько обучав його в релігії. „Мій батько" він каже --научив мене в дитинстві Десять Божих Заповідий, Молитву Господню і склад Апостольский і заохочував мене все молити ся. Він казав що все приходить нам лише від Бога і то даром без заплати і Він буде вести нас і радити нами если тілько будемо пильно молити ся."

Головною думкою евангельскої релігії, котра була загальна поміж народом було, що віручий завдячує своє спасенє не власним добрим ділам але ласці Божій, обявленій в післанництві і ділах Христа, і чим більше віддержено ся від думки, що ми можемо зробити до думки, що Бог зробив для нас тим сильнійша буде віра в Бога і Його прощаюча ласка. Се подвійне понятє ласки Божої сходячої на нас з гори, і довіря віручого заносячого ся з долини, що стрінути ся з нею і придбати її, всегда було присутне в простій релігії середних віків. Розуміє ся, се понятє не було висловлене в середновічній теольоґії, котра тісно звязана з фільософією Арістотеля, була штучною теольоґією, а не досьвідом. Досьвід віруючих був, що чоловік є грішний і своїми добрими ділами не годен заслужити на ласку Божу, котра є незаслуженим даром. Сей досьвід був висловлений в набожних піснях, в молитвах, в проповідях, мимо того, що теольоґія учила противно.

Все те переконує нас що в середних віках проста евангельска віра мала в собі всі ті правди, котрі пізнійше зістали основою протестантскої теольоґії. Коли середновічний християнин клячав при молитві, або сьпівав гимни в честь Спасителя, коли говорив зі смертної постелі, або до умираючого, або коли мати говорила до дітей, всі они уживали тих самих слів і гадок, що уживав Лютер, Цвінглі і Кальвін, і котрі зістали викладені в теольоґії досьвіду, се з протестантизму.

Коли релігійно вихована молодіж опускала родинні хати і йшла в сьвіт, там стрічала ся з иньшою релігією. Часом і не далеко від дому треба було її шукати. Недалеко Мансфельд, де мешкав Лютер, були звісні місця, де відбували ся прощі. Нарід товпами ходив до Кифгайзер до деревляного хреста, котрий мав мав мати власть чудотворчу. Каплиця Вельчестольц мала чудотворні дзвони, при котрих звуку хорі приходили до здоровля.

(Дальше буде.)

ПЕРЕВІЗ ТІЛА ПОК. ЙОСИФА ЧЕРНЯВСКОГО.

Тіло пок. Йосифа Чернявского, бувшого проповідника русько- през. церкви, замордованого 1912 р. на Гудів, Саск. перевезено дня 9 с. м. до Коломиї, Альта.

З сеї нагоди відбуло ся тут евангельске богослуженє з похороном. Вже в суботу, дня 8 с. м. поприбувало богато фармерів на Веґревил, зустрічати тлінні останки покійного, та однак з ріжних причин тіло привезено до сего місточка аж в неділю рано. Фармері, хоч се вже в третє приходилось їм виїздити назустріч тіла і хоч дощ в суботу розмочив дорогу, то все таки не жалували труду, а виїхали в неділю знов до місточка.

Сейчас уряджено похід. Передом їхали двох русько-през. проповідників д. Залізняк і д. Вільчиньский, котрий особисто їздив по тіло аж до Саскачевану. За ними провадив батько старенький В. Чернявский на своїй фірі тіло свого покійного сина. А за тілом послідував цілий ряд фір. Сумний се похід но величавий.

Перед 11 год. прибув похід на Коломию, до русько-през. церкви, якої членами є вся родина покійного і пересічно односельчани, снятиньского повіта. Тут ждала вже ціла громада і много посторонних людий, що приїхали взяти участь в сім торжестві.

З піснею „Сьвятий Боже" впроваджено тіло покійного до церкви. Трех проповідників, д. М. Ґлова, д. А Вільчиньский і д. Г. Тимчук відслужили Эвангельске богослуженє. По Эвангелію виголосив д. Г. Тимчук евангельску проповідь, а по богослуженю в церкві відпроваджено тіло до гробу. Труну несли товариші-проповідники. Всі альбертійскі проповідники були присутні і брали активну участь. Сьпіваючи пісню „Сьвятий Боже всемогучий" дійшов похід до гробу. Тут відслужено знова коротеньке надгробне богослуженє і спущено труну з останками покійного до гробу.

Віддавши сю послідну услугу, вийшли д. д. Ґлова Вільчиньский і Тимчук на високу могилу, яка на яких 9 фітів виносить ся в головах гробу і проповідник д. М. Ґлова відслонив памятник. Гарний мармур блиснув до лучів сонця, а серед памятника над написею показалась фотоґрафія пок. Й. Чернявского. Наче живий став він в очах присутних. І від сего памятника буде будити память в проїжджаючих і в прохожих на довгі літа. Се вправді мертвий але ділальний проповідник на далековидні горбки коломийскої околиці.

По похороні і відслоненю памятника послідував спільний обід, який улагодила родина покійного. Засісти до спільної трапези і так провізорично, а щиро і з любовію приймають ся хиба лише щирі христіяни. Тут були присутні і визначнійші наші одиниці як д. П. Рудик, П. Зварич, А. Зварич, анґлійский проповідник Mr. Lang. — та ріжниці тут ніхто не робив, тут чули ся всі щирими братами в Христі.

По обіді слідували промови. Тут треба згадати ще про одного незвичайного гостя д. П. Крата, який взяв участь в цілім торжестві, виголосив перше на могилі коло памятника живу промову на тему „Не убий", а відтак по обіді довший річевий виклад про укр. організацію визволу України по тамтім боці океану. По нім говорили ще д. П. Рудик, д. П. Зварич і закінчивши ще довшими гуртовими розмовами ціле торжество того дня, розійшлись всі домів.

От таке відбулось торжество перевозу тіла пок. Й. Чернявского. Справді віддано покійному робітникови Христової церкви прислугу, яка пристоїть мученикови по тілько болях, які перетерпів він з руки ворога-убійника. Тепер він спочиває між рідними, на фармі, в якої самий він подарував землю під церкву і цвинтар де і спічне з вічною памятию будучих поколінь.

Земля Йому пером. Участник.

ЧИТАННЯ НА НЕДІЛЮ.

ЛИЦЕМІРСТВО І ЩИРІСТЬ.

Золоті слова:— „ОСТЕРІГАЙТЕСЬ ПОДАВАТИ МИЛОСТИНЮ ВАШУ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ ВАС БАЧИЛИ, А ТО НЕ МАТИ МЕТЕ НІЯКОЇ НАГОРОДИ ВІД ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ."—Мат. 6:1.

Остерегайтесь подавати милостиню вашу перед людьми, щоб вони вас бачили; а то не мати мете ніякої нагороди від Отця вашого, що на небі.

2. Тим, коли подаєш милостиню, то не труби в трубу перед собою, як роблять лицеміри по школах та по улицях, щоб здобути славу в людей. Істино глаголю Вам: Мають вони нагороду собі.

3. Ти ж, як подаєш милостиню, то нехай ліва рука твоя не знає, що робить права:

4. щоб твоя милостиня була потайна; а Отець твій, що бачить потайне, віддасть тобі прилюдно.

5. І коли молиш ся, не будь таким, як лицеміри; бо вони люблять молитись, стоячи в школах та по розхідних улицях, щоб їх бачили люде. Істино глаголю вам: Мають вони нагороду собі.

6. Ти ж, коли молиш ся, увійди в хатину твою та, зачинивши двері, помолись Отцю твоему потай: а Отець твій, що бачить потайне, віддасть тобі прилюдно.

7. Як же молитесь, то не говоріть багато, як погане: бо вони думають, що за довгі молитви будуть вислухані.

8. Не уподоблюйте ся ж до них; бо Отець ваш знає, чого вам треба, перш ніж просите в Него.

9. Так же то моліть ся ось як: Отче наш, що на небі! Нехай сьвятить ся імя Твоє.

10. Нехай прийде царство твоє, Нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі.

11. Хліб наш щоденний дай нам сьогодні.

12. І прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим.

13. І не введи нас у спокусу, а ізбави нас од лукавого. Бо твоє єсть царство й сила, й слава по віки. Амінь.

14. Бо коли прощати мете людям провини їх, то й Отець ваш небесний прощати ме вам.

Поваж релігія не творить людей, але люди творять релігію, проте Ісус Христос в нинішній сьвятій Эвангелиї представляє нам що і як треба чинити, щоби наша релігія була правдивою і щоби мати з неї ужиток.

Коли Господь наш Ісус Христос жив на тім сьвіті, ходив поміж людей і научав їх, тоді було много, так як і нині з всіляких релігій. З поміж усіх ізраільска, се є жидівска релігія була найдосконалійшою, бо сам Господь Бог уредив еї через слугу свого Мойсея. І не диво, що всі Ізраільтяне приписували собі велику славу і мали з того радість, що они находили ся в тій релігії. Що та релігія приписувала їм, або що їх церков приказувала їм, они як найточнійше додержували. Але поваж они се чинили не з любови до Бога, ані не зі щирости свого серця, але задля людского ока, бо були лицемірами і тому утратили нагороду від Бога.

Їх релігія приказувала їм так як і нинія приказує нам подавати милостині. Се не з милостиня нупосати сьвічки або лямпи наповнені старим маслом і ставляти їх перед мертві образи, або украшати їх вінцями, етажками, пацьорками і всілякими дорогоцінними річами, як се деякотрі чинять. Але милостиня з: подати їсти голодному, напоїти водою жаждущого, одягнути нагого, потішити плачущого, поратувати нещасного, подати центи або два бідному, угостити подорожного, відвідати увязненого або хорого і так дальше. Хто се чинить задля того, що любить Бога і своїх ближніх, сей має правдиву релігію, котра в часі принесе йому від Господа Бога велику нагороду і впровадить його до радости безконечної.

На другім місци наша повинність є засилати кождого дня і з кождого місця потайні, щирі і сердечні молитви до Господа Бога. Ми маємо їх засилати просто до Бога Отця, а то лишень через імя Господа нашого Ісуса Христа. Бо Він лише є нашим посередником і заступником перед Богом, Йоана 2:1,2. Щоби до доказати, що оно так є, то послухайте, що каже сам Ісус Христос: „Істинно, істинно глаголю вам: Що чого ні попросите в Отця іменем моїм, дасть вам. Досі не просили ви нічого в імя моє. Просіть, то й приймете. Того дня просити мете в імя моє, і не глаголю вам, що я просити му Отця за вас. Сам бо Отець любить вас; бо ви мене любили, й увірували, що я від Бога вийшов." Йоана 16:23-27.

Ізраїльский нарід, найбільше фарисеї, дуже часто і горячо молили ся. А однак Ісус Христос виступив проти них. Се було на першім місци, про те, що они молили ся не зі щирости свого серця але з обовязку або зі звичаю; а на другім місци про те, що они молили ся не щоби їх молитва була вислухана, але про те, щоби люди бачили і хвалили їх за те, що суть побожними.

Христос сильно колись виступив проти фарисейских молитв, але я є певний, що если би Він тепер був поміж нами, то Він би ще сильнійше виступав проти декотрих наших молитв. Бо многі з нас моллять ся лише зі звичаю, задля людского виду, або з обовязку. Многі з нас моллять ся так всегда повтаряють ту саму і ніколи нічого иньшого, тілько все ту одну молитву. Буває що водин доживає близько сто літ, а однак ще не научив ся просити Бога о ті річи, котрих йому треба, але просить о те, чого було треба його родичам, дідькам, або пра-пра-родичам. Много з нас всегда повторяють ту саму молитву, без огляду на те, чи нам є треба тих річей або ні, про котрі просимо в них. Таких людей, з їх молитвами можна порівнати до мертвої машини, до фонографа, що сьпіває ті пісні або говорить ті річи, котрі хтось зложив до неї. Або їх можна порівнати до німого папугая, котрого хтось научить кілька слів балакати і він все те повторає, а ніколи не розуміє, що балакає.

Ми, коли молимо ся, молім ся щиро і сердечно; молім ся не до якогось сьвятого угодника або угодниці Божого, не до ангела ані не до свого патрона, але просто до Бога, бо так Христос приказав нам молити ся і так молили ся всі сьвяті люди, котрі були перед нами. Молім ся за ті річи, котрих нам і нашим ближним є потрібно. Молім ся один за другого. Молім ся всегда і на кождім місци, но не устами але серцем і духом нашим. Молім ся так щиро і сердечно як молив ся апостол Петро, коли потопав на морю: „Господи спаси мене"; молім ся так як молив ся митник: „Боже будь милостив мені грішному"; молім ся так як молив ся розбійник на хресті: „Помяни мене Господи, коли прийдеш у царство Твоє." Они просили Бога о те, чого їм було треба і Бог дав їм. Отже ж і ми просім Його о те, чого нам є треба і просім Його щиро, сердечно і потайно, а Він що бачить і чує потайне, віддасть нам або відповість нам прилюдно. Мат. 6:5-6.

НАУКА.

ВОДА В ПРИРОДІ.

(Докінчена.)

Вправді вода на поверхні парує і позбуває ся щораз більше тепла, як тяжша пісуває ся зараз низше а її місце займає вода, яка низше в сій струї низше і є теплійша.

Гольф-Стрем роздїлює ся у берегів Іспанії на два рамена. Одно більше оплакує Францію, Англію і Норвеґію, потім стрічає ся з північним океаном з чистими водами зі стопленних ледів, які є лекші від солоної води сеї струї і длатого. Гольф-Стрем опадає низше і вертає вже остуджений при берегах північної Америки назад до заливу Мексиканьского. Сій теплій струї завдячуємо, що европейські краї мають доволі лагідний клімат, так що ту до зріває пшениця, а навіть виноград і удають ся деликатні овочеві дерева. Краї положені в Америці від того самою ширинаю, мають клімат значно острійший.

Друга часть сеї струї розділеної берегами Іспанії звертає ся на полудне і вертає вже иншою дорогою до заливу Мексиканського. Завдяки сій струї відкрив Колюмб Америку пливучи з нею. А завдяки части північній, так для Европи добродійної, кораблі з Америки можуть відбувати дорогу до Европи згладно легко і скоро. З конечности полишаємо богато цікавих річей, які би можна було про воду ще сказати, особливо про море і житє в нім розвинене.

На закінчене кінцьо ще оком на се, щосьмо вже пізнали, щоби собі лішне здати справу, що діє ся з водами на землі. Отже океан від жаливом сонця видає з себе пару, родить мраку, облаки. Вітер гонить ті облаки на сушу і гори, де стрінувши ся з холодним воздухом скрапляють ся як дощ і сніг. З нагромадженої води дощевої і з ледівців виплинають потоки, а з них повстають ріки а ті впадають знов до море. Вправді ся скількість води в потоків і ріках так малою, що після приближених обчислень треба би було пять мільонів літ, щоби ціла маса води в океані від сьвіжилась водою якої доставчають ріки, всеж таки безнастанний рух описаний перед хвилею має дійсно місце і називає ся коловим обігом води.

Океан то певного рода серце, з котрого як з серця людського бючками розходить ся вода парами і облаками. Спавши на землю збирає ся вода в струї і потоки ніби в жили, ті прямують до посудин щораз грубших рік, які знов впадають до моря, як жили кінчать ся в серци. Вода отже є ніби кров серця, кров без крови але оживляюча і віджевляюча цілу кулю земну, по котрій як бачимо сьмо розносить ся жите. Де ся кров не доходить, де не падають дощі, де нема добродійних лісів, переховуючих і потім свобідно виділяючих воду, там нема житя, там є пустарі Сагара, Гобі, сесінні камінем і кістьми нещасливих путників. Нема води, нема житя, а з деревами які зникли в тій пустині зник і чоловік. Однак серед пустарів в закутки повні житя. Є то так звані оази, які завдячують свою урожайність і буйну ростинність жерелу, яке би з землі. Вода є даром божим для цілої людськости. Можна її уживати але не можна її набути на власність, ані поневолити. З сидячки улетить в воздух як пара; пущена на млин виконає працю, але погонить дальше вільна; занечищена добуде ся під чудотворним ділалом лучів сонічних навіть зі смердячої калужі часта мов кришталь і поплине далеко такою якою була в хвилі сотвореня, якою буде до кінця сьвіта. Се дійсний образ людської душі. Як душа через сьвідоме каяня, так вода через пароване очищує ся з всякого бруду.

ЧИСЛО УРОДИН НА ЗЕМЛІ.

Один англійський статистик задав собі праці і обрахував, що на рік родить ся 36 мільонів дітий. Кождої мінути родить ся 70. Коли би всі ті діти зложили в колиски то окружила би ними цілу землю. Коли би мами ділками на руках хотіли би перейти поперед одного чоловіка на минуту мало би переходити 20, а на годину 1200 — то той похід скінчив би ся за 6 літ. Останні діти мали би 6 літ і могли би вже самі йти.

БАРОМЕТР.

Барометр, се прирад до мірення тягару або тисненя воздуха. Назва ся також походить з грецького де „барос" значить тягар, а „метрос" мірило. Сей прирад складає ся таки з шклянної рурки в якій находить ся ртуть, лиш тим ріжнить ся на зверх від тепломіра, що має два рамена із собою получені, що одни кінець рурки є отвертий, і на него власне діле тягар воздуха. Не завсігди тисне воздух однакою силою; се залежить головно від його огрітя та від скількости в нім заключеної пари водної. При уровени моря тисне воздух настільки, що своїм тягаром утримує стовп ртути в рурці зависокий на 760 мілімeтрів або коротше 76 центиметрів.

В иньших сторонах може бути се тиснене більше або менше, відповідно до того, як ми вже висше згадали, як сильно є воздух огрітий і скільки в нім находить ся водяної пари. Річ ясна, що там, де воздух є рідший, там тиснена воздушне буде менше, чим там, де воздух є тяжкий.

Барометр приносить чоловікови величезні користи. При його помочи мірить він тиснене воздуха, що є конечне до предсказаня погоди, завдяки йому переконує ся, чи в тій околиці є воздух здоровий, чи ні, дальше барометром мірить чоловік висоту гір. Міренє се відбуває ся на тій основі: Чим висше до гори, тим воздух є рідший, а тим самим і тиснене барометричне буде менше. Найгустійший воздух є при самій землі і тому тиснене воздуха в тім місці є найбільше. Знаємо примірoм, що при уровени моря тиснено воздуха виносить 76 цм.; коли тепер вийдемо на вежу, яка сягає до висоти пр. 100 метрів, то побачимо, що тиснена буде стояти в рурці трохи нисше як при черці, означеній числом 760. Означім ту висоту стовпа ртути черткою і напишім на ній число 750. Ріжниця між одною а другою висотою буде виносити 1 міліметер. Сей упадок ртути на 1 мм. має свою причину в тім, що воздух на висоті вежі яка є висока на 100 метрів, є рідший і тиснене слабше на стовп ртути, чим воздух при поземі моря. Са ріжниця тисненя, якої виразом був упадок ртути о 1 мм. вказує нам на висоту 100 метрів, якої воздух не міг уже з такою силою тиснути. Иншими словами виразити можемо се ось як: При вознесеню о сто метрів понад уровень моря опадає стовп ртути о 1 мм. при вознесеню понад уровень моря, о 200 метрів опадає стовп ртути о 2 міліметри і т. д. Отже коли ми вийдемо на гору з барометром в руці, і глядячи на барометр, побачимо, що стовп його є зависокий на 750 метрів то значить раз, що при поземі моря стовп ртути є зависокий на 760 мм. а друге, що опадає стовпа ртути о 1 мм. з виразом вознесеня понад уровень моря о 100 м. скажемо що гора на якій стоїмо, є висока на 1000 метрів.

В сей спосіб очисляє чоловік висоні верхи і шпилі гір, та положене ріжних місцевостий понад уровень моря, чого при помочи звичайного способу мірення в жаден спосіб не був в силі доконати.

ОПОВІДАННЯ.

ВІДВДЯЧИВ СЯ.

(Дальше.)

Він зразу поликав ся, а далі поплив рівно щораз віддаляючись від лівого берега. Коні пустили ся вплав. Їх держали легко за поводи. Касян стояв на човні з веслом в руці вдаряючи ним то з одного, то з другого боку. Човен плив навпіперек ріки на укісь. На другім березі заплили в невелику річку, яка дуже крутила ся. Її береги поросли були комишем, верболозом, а декуди і високим деревом. Дорога була така крута і позвертана, плесо води розходилась в ріжні боки, то треба було добре знати місцевість, щоб не заблукати.

А приплили до великого острова.

— Ось і Січ! — сказав Касян і прибив до берега. Відтак вже почав з човна і причалив його до кілка, з них тут було кілька позбиваних. Коні стали стрясати з себе воду.

Станули напротив січових воріт. По обох боках сторчали на валах гармати. Коло воріт сторожив козак з мушкетом.

Козак сторожовий відчинив ворота і впустив подорожних. Касян оставив коні Донцеви і Івасеви, а сам пішов прямо їд хаті [?].

Кошовий побачивши Касяна, насупив брови і спитав:

—Куди ти так довго шляв ся? Ти повинен тут бути найменше два дні скорше.

— Воно правда, батьку, та така мені пригода трапилась, що на пілу міч степ туманом занесло. Напотемки я з шляху збив ся.

— Воно правда, що два дні тому страшна пітьма була. Ми се знаємо. Краще тобі було підождати, аж проясніть ся.

— А хтож ся згадати міг? Я полагодив діло як слід, пустив ся в дорогу, а тут туманом чортяка сьвіт закрив. Я збив ся з шляху, та десь недалеко Лубнів заїхав. За Лубни я знаю тіднісіла, що в тоді хлопчину татаринови вовохрадевв відбив, а хлопчина сей з Гаврилівки походить, хіндєсін я те й знаю.

— Ну, добре. Я тобі повірив, тепер розказуй, як ти діло з Донцями поладив.

— Добре поладив. Їхній отаман звелів тобі батьку кланятись, та сказати, що вони до походу на спілку з нами готові. Вони два полки в поход виредить, значить ся тисячу людий. Під ту пору не можуть більше, бо три тисячи свого війська пішло на царську службу, а тепер жнива наближають, хліб збирати пора.

Отаман сказав, що в тиждень по сьвяті Петра і Павла стояти муть, як ти батьку розпорядив біля Кінських вод...

— Коли лише не брешуть, то воно добре було б.

— Сього я не знаю, та ось зі мною Донець на Січ приїхав. Втік татаринови з петлі, та почіпив до мене припленти ся.

— А він знає о нашім поході?

— Я сего не скажу, бо й він нічого про те не говорив. Слід би його розпитати.

— Гаразд! Максиме! каже кошовий до козака, що стояв біля порога, як посильний козак — приведи сюди Донця, тай сам вертай.

Максим метнув ся на двір і прикликав Донця.

— Куди ти, козаче, вибрав ся?

— Меня паслал наш атаман в Сеч запорожскую па дєлу.

— Я кошовий Січи, говори з яким ділом тебе прислали?

— Я уж сам довольно панал, что ти кошовий — вот мне приказано тебе, батько, долажить, что два наші палка в сіле па пятісот людей, а недале па сьвятах Петру і Павлу стоять будут возле Конскіх вод... больше людей паслать не возможно бало так, как три тисяча наших прізвал цар к себе на службу, а уол ету пору хлєб сабірать нада.

— Я се вже знаю, каже кошовий.

— Чомуж ти мені сего не сказав? — питає Касян — аж тобі говорив, що від Донців ваших їду.

— Із'вені брат, я не моґ. Меня паслал кошевому, а к не знал какой ти челавєк, можна лі тебе паверить, не знал. вроді ті, ілі правду гаваріш?

— Тьфу, на твою голову, от що сучий москаль вигадав.

— Пачему ти брат мене ругаеш? Не велено било, то і не гаваріл. У нас нальєд лишком молоть перед первим з краю, как баба.

— Воно гарний звичай, нічого казать, говорив кошовий. Ти Касяне не сердись, бо у всякого народа свій звичай є. Тепер ви собі подайте руки, як на добрих лицарів пристало. Візьми його Касяне у свій курінь, та угостить як слід, бо то посол.

— Спасибо, батько! Да у мєня здєсь землякі суть...

— Роби якзнаєш, а ти Касяне покажи сего хлопчину — говорив кошовий уже геть подобрівши.

— Я його приведу, сказав Максим і метнув ся прожогом на двір.

Кошовий поглянув крізь вікно і ось що побачив:

Максим прилетів до Івася, хопив його в обійми і став цілувати що сили. Відтак не даючи йому прийти до слова хопив на руки мов малу дитину і приніс у хату.

— Се мій рідний брат, каже Максим кошовому, а сам аж горить з радощів.

— Хиба ж, ти Максим будеш, Чорноусенко? питає Івась, тай кинув ся йому на шию.

— Нічого я тепер не дізнаюсь, говорив кошовий, йдіть собі з Богом, та потіште ся з собою... ми вже опісля.

— В мене сьогодні служба посильного, каже Максим, мені не можна відходити до вечера.

— Я тебе сьогодні звільняю, хай хто иньший прийде. Ти вже пильнуй свого братчика, а то ходити ме самопас мов теля. Ти Касяне добре діло заорудував, йди собі та одпочинь.

Вийшли всі разом. Донець пішов шукати своїх земляків. Максим віз за руку Івася, розпитуючи за батька та Гаврилівку. Касян каже:

— От синку, швидче найшов брата, чим надіяв ся. Тепер тіште ся. А тобі Максиме кажу, що гарний хлопець твій братчик і розумний з біса, з його кошовий вирісте. Колиб ти чув, як він Кодака злобувати хоче! Хитро!

— Та я з радощів забув свою повинність, каже Максим звертаючись до Касяна — спасибі тобі товаришу, що мені брата із сиріцна татарського ослобонив... Він подав Касянови руку і сердечно стиснув, а опісля обняв його і поцілував.

— Завіщо тут дякувати? Так само зробив би кождий, у кого серце козацьке, християнське бєть ся у груди. Та я радий, з того, що гарного хлопця вратував. Ходи сюди хлопче. Я вже тобі не дятько, бо ти ріднього брата знайшов а він має до тебе право. Здоровий будь, ми певно будемо бачити ся, та колиб наші дороги і розійшлись, так не забувай на мене.

Касян обняв його кріпко і поцілував.

— Ти таки будеш мені дядьком, а ніколи не забуду, що ти для мене зробив. — Він поцілував Касяна в руку.

(Дальше буде.)

ГОСПОДАРСТВО.

КОРМЛЕНЄ РОГОВОЇ ХУДОБИ.

(Продовжене.)

Через те годі удержати чистоту скіри у худоби, а білше, що що худобі вилизують, часом навіть залипають ся очи наслідком безнастанного подражнення дрібними окрушинами паші.

Тай самому доглядачеви худоби дуже невигідно накладати пашу за драбини, особливо коли они ще й високо прибиті. Коли доглядач є ще недолітком, або низького росту, то радить собі в той спосіб, що задає пашу за драбину при помочи граблів. З сеї причини бувають навіть не рідкі случаї скалічення зубами від граблів ока або скіри худоби.

Жолоби мусять бути так уладжені, щоби кожда худобина могла осібно від своєї сусідки спокійно зїсти призначену їй пашу.

В тій цїли треба повбивати в середині жолоба листви в відповідних віддалях, за які всуває ся перегородові дошки тоді, коли задає ся худобі їду. Можна також ужити до такого перегородження худоби власне тих драбин, які досі були прибиті до стін. Тоті драбини можна прикріпити прямо до передного берега жолоба і поусувати щеблі драбини в тих місцях, в які має худоба вкладати голову, коли хоче їсти.

Можна також поставити драбину лежачо на жолоб, повиймавши також щеблі в тих місць, в які має худоба вкладати голову.

Худобу треба до жолоба припинати. У нас ще дуже загально припинають постороннями, які запиморюю (в петлю) притверджують понад роги. Се мусить ся рішучо занехати. Посторонок часто дуже сильно петлею в'їлає ся в чоло худоби і є причиною цевно немилого болю. Понятям посторонок випадає дорого, бо часто рве ся. Буває, що якась неспокійна худобина урве ослабший посторонок та вже ся колоти рогами свою сусідку. От і легко о нещасте, заки господар вчує підгалосв борні в стайни та надоспіє з помочию.

Сказано, що стайня має бути ясна. Худобі треба до життя сьвітла. В темній стайни худоба не може бути здоровою. Вікна в стайни мусять бути такі великі, щоби в ній було зовсім ясно. Поверхня вікон має становити що найменьше одну пятнайцяту часть поверхні підлоги в стайни.

В стайнях наших селян є або лише маленькі віконця або навіть дуже часто що й зовсім нема вікон. Коли в такій темній приходить ся що небудь робити, чи корови здоїти, чи дати худобі їсти, чи викинути гній, то треба отворити на розтвір двері, хотяй би се було в зимі, серед тріскучих морозів. Тоді остуджуємо воздух в стайни, худоба мерзне, морчить ся, волос на ній в'їжує ся, а нераз простудиже ся, кашляє та хорує.

Задля удержання все сьвіжого воздуха в стайни треба уладити продуви (вентилятори). Такі продуви уладжує ся в повалі (стелі) стайні, вирізуючи отвори, через які впускає ся руру збиту з трох або чотирох грубих дощок і випроваджує ся її понад дах. На самім вершку такої рури треба дати з двох дощок дашок, щоби зимний вітер не завівав через руру до середини стайні. На кождих 6—8 штук худоби треба дати одну таку продувну руру, якої отвір не потребує бути ширший як 15 цм.

Часть рури від повали аж під дах треба обвинути косами з соломи, щоби она в часі морозів не устуджувала ся, бо тоді не витягала би она теплійшого але зіпсутого воздуха зі стайні, але противно входив би з надвору зимний воздух до стайні.

Удержуване чистота тіла у худоби.

Чистота скіри причиняє ся дуже много до здоровля та уживкової справности худоби. Скірою звіря віддихає, також як і иньшими. Знаємо з научних досьвідів, що коли замінить ся половину а навіть і третину поверхні скіри звірят якоюсь такою масою, що зовсім не допускає воздуха, то звіря по недовгім часі згине серед признак удушення. Тому треба стало чистити скіру худоби, отак як вже нині в многих ліпших селяньских господарствах чистить шерсть і скіру коний.

Літом, коли худоба день в день на пасовиску, нема потреби чистити худобу, бо вітер, сонце, та сьвіжий воздух самі подбають о чистоту скіри у худоби, особливож, що літом у нас худоба богато час від часу скупає ся в ріці, чи ставі, або обмиють її при вер[?].

Колиж худоба стоїть в стайни, нині часто не лише зимою але й літом, то конечно мусить ся її чистити.

Чистить ся худобу зовсім в такий сам спосіб, як коні.

Найперше бере ся скрутель (віхоть) з мягкої соломи, та витре ся цілу поверхню її тіла під волос. Опісля бере ся в одну руку щітку, а в другу гребляцю (згребло).

Щіткою тягне ся по волосі, а вибраний щіткою порох витягає ся гребляцею. Перший раз їде ся щіткою під волос, а другий раз долі волоса (за напрямом волоса). Порох і бруд, який збирає ся на гребляци треба витрясти на якусь осібну дошчину, а не на долівку стайні, бо се занечищує стайню. Коли лише справне погода, найліпше випроваджувати худобу зі стайні на обору і там її чистити, бо в той спосіб не заве чищує ся стайні.

Декуди можна вже і в нас завважати, що господарі чистять худобу, але роблять се невластиво. Майже все уживають они до чищеня або лише самої гребляці або і гребляці і щітки.

Гребляця є лише на те, щоби нею витягати порох, який назбирає ся в щітці в часі чищеня. Гребляця має численні, острі і занечищені зубки. Коли нею тягнути по скірі звірати, то она дуже мало витягає з неї пороху та бруду, зате дразнить її, та робить своїми зубцями маленькі ранки в скірі. Таке чищене спричиняє худобі лише біль, а не осягає своєї цїли т. є. не чистить скіри.

УЖИТКОВАНЄ ХУДОБИ.

Хів зародової худоби.

Є то найвисновійший спосіб ужиткованя худоби. Дрібні господарі не можуть осібно, на власну руку, провадити зародового хову, бо дрібноземельний господар задля невеликого засобу паші, може держати лише одну, а найбільше кілька корів. Нема бесіди, щоби дрібноземельний господар міг мати вартісного дорогого бугая. Бугая треба часто зміняти, щоби не провадити кровосумішного хову.

Длятого лише спілки дрібноземельних господарів може підняти ся провадити здоровий хів худоби.

Хів молочної худоби.

Хів худоби на молочних ужиток може бути ведений в двох напрямах: 1.) Хів молочної худоби в ціли продаваня сьвіжого, не переробленого молока і 2) хів молочної худоби в ціль переробленя молока на масло і сир.

Перший спосіб збуту молока кожливий дуже для тих господарств, що положені близько більших міст. У нас таких більших міст згладно не много, длятого лише не многі наші села можуть займати ся збуванем сьвіжого молока.

ДОПИСИ

А ЩО СКАЗАТИ ПРО НАШІ ПОПИСИ?...

Як в „Українській Бурсї", при ул. Кінїстіно, відбув ся недавно дїточий вечерок, появили ся неодного по тім дві дописї, одна в „Новинах", а друга в „Канад. Русині". Оба дописувачі не похвалили того вечерка, обом щось не подобало ся і прото сьому годі претестувати. Не подобало ся, то не подобало ся, — Бог з ними. Але чому ті дописувателї, передовсїм той до „Канад. Русина", що назвав згаданий дїточий вечерок „презвитеріяньским ярмарком", не постарав ся о те, щоби їх послїдне представлене подібно як і всї попередні) не вийшло так по ярмарочному?

Чому?

Чому не прийде ане раз той католик-дописувач до переконаня, що годі брати від людий гроші, а їм не давати в замін нїчого?

На дїточий вечерок („презвитеріяньский ярмарок") запрошено передовсїм рідню малих дїтий, котрі виступали на сцену; на представлене спрошують католики як найширший загал, заманюючи будь танцями після представленя, будь промовляючи до патріотизму загалу, що „дохід іде на будову Народного Дому". Сими двома гачками стягають людий на своє представлене ті, що назвали дїточий, під кождим зглядом вечерок дуже милий, з виїмком декількох точок старших осіб, „презвитеріяньский ярмарок". Стягають на представлене загал, а не старають ся відіграти представлене хоч трохи по людськи.

Але що я буду про се розписувати ся!

Вони і не потребують старати ся добре грати, бо їм завсїгди здає ся, що грають найкрасше від усїх. Що два тижнї виставляють нову штуку не приготовивши ся як слїд і хочуть збирати за дрантиву гру гроші і оплески від людий. До того ще по кождім представленю „Новини" видрукують похвальну статю за дрантиве представлене і добре. Дїточий безпретенсіональний виступ наражає ся на погані лайки лише через те, що не був замаркований як католицький, а виступи католицького „драматичного кружка" збирають тільки похвали. Похвали і то в кривдою для святої правди!

В суботу 25 липня відіграло тов. „Воля" чи як там (бо там на купі сидить щось ак трох товаристь), мельодраму в 8-ох дїях п. з. „Підгіряни". Грали як вони звичайно грають. Без підготовки і не розоміючи свого становища в штуцї. Сьпіваки сьпівали тужних пісень, а щоби відсьпівати ті тужни пісень на се потребували тільки три мельодиї і то такі до себе подібні, що слухач тільки з великою трудностю міг і ті розріжнити.

Аматори повиходили повистроювані як в парку сьміхуни. Косарі їшли косити в жовтих черевиках, недїльних сподних і краватках. Блїйки зате були на них трохи що не жебрацькі. Взагалі гра випала так, що я вмів враженє, що вони передовсїм хотїли тих гроший від мене, котрі я за тікет заплатив, а про гру не ходило їм. Менї здавало ся, що коли би я був негодував, то був би почув: „не тобі ведогода, забирай ся!"

І на таку драйтиву гру появила ся в „Новинах" похвала і то без ніяких застережень. Грали дуже добре, бо вони але не вміють грати, — так як чути з помежи радків тої дописи.

„А Емілїя Чичка прямо чарувала всїх своїм сьпівом і грою."

Мабуть дописувач так розуміє ся на сьпіві та на грі як цап на астрономії, як міг таке писати і признавати панні Чичці, що вона найкрасше грала, коли се брехня. Мабуть після гадки п. дописувателя той аматор найкрасше грає, що найкрасше зібраний. Коли так, то маю повну рацію.

Одначе більше правдоподібне те, що допись диктували політичні переконаня. Треба прецїнь мати коло себе католиків, бо ломлять ся колеса під політичним радвалом Кремара.

Присутний.

Дорогі Родимцї.

Як Вам звісно, що в місті Едмонтонї заложено „Укр. Запомогове Товариство". Цїль товариства є подавати поміч членам в часї слабости а в разї смерти члена виплачує його родині чи дїтям чи кому иньшому, кого член назначить від 100 до 1000 дол. запомоги.

Брак такого товариства вже давно відчувалось в Канадї. Чоловік чи самітний чи замужний з дїтьми працює і заробляє на стілько що ледви вижитить себе і дїти а на старі і тяжкі лїта нїчо не годен зложити.

І коли заскочить єго смерть, жена і дїти лишають ся без якоїнебудь помочі. Припустім, що хтось зложив стільки гроша, що купив собі лоту і нобудовав шек чи хатину і працює і сплачує довг зі своєї лоти, але нараз смерть заскочила і не лише, що жена і дїти лишають ся без куска хлїба але ще сей лот чи хатина на яку чоловік так тяжко працював, пропадає бо жена і дрібні дїти не мають чим доплачувати

Щоб сему запобічи то кождий розумний батько, який любить свою родину жену і дїти повинен пристати до сего „Укр. Запомогового Товариства" яке вразї якого нещастя прийде з помочию поміщалим сиротам і не лише, що осушить сльози сиротам але може занятись і сплаченєм довгу і т. д.

Тому застановіть ся Братя добре над сим, чи Ви працюєте як робітник чи як фармар, що станить ся з вашою родиною і Вашим добром в разї якого нещастя. Чи судьба Ваших дїтий є забезпечена? Чи по вашій смерти добро о яке ви так тяжко працювали лишить ся при Ваших дїтях чи заберуть його бувші властителї а Ваші дїти опинять ся на улици?

НЕХАЙ КОЖДИЙ ЗАСТАНОВИТЬ СЯ ДОБРЕ НАД СИМ ЧИ НЕ ЛУЧШЕ ПРИСТУПИТИ ДО „УКР. ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА" І ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І СВОЮ РОДИНУ.

ЛИШЕ ОДЕН ДОЛЯР НА МІСЯЦЬ А ВИ І ВАША РОДИНА ЗАБЕЗПЕЧЕНА.

Тож недумайте довго а приступайте в члени. Приступайте не лише самі але заохотіть своїх кревних і знакомих.

Не отягайтесь а приступайте сейчас. БО НІХТО НЕЗНАЄ ЩО І КОЛИ ЙОГО ЧЕКАЄ.

Оден долар на місяць а 10 на рік забезпечуть Вашу будучність і будучність Вашої родини.

„Укр. Зап. Товариство," ще є і сим догідне, що оно зовсїм не мішаєсь ані до релїгійних справ ані до політичних. Дальше, що католики чи соціялісти чи протестанти, чи православні можуть зложити собі відділ, вибирати свій власний заряд і вести свої книжки і все проче так що головний заряд до них зовсїм не мішаєсь поки они лише сповняють точки в статутах.

Отже тут нїхто нікого не може в нїчім підозрівати тому пишіть по статут:

UKRAINIAN BENEVOLENT SOCIETY
9606 JASPER AVE. EAST.
EDMONTON, ALBERTA.

Куток для Господинь.

ЗУПА ПОМІДОРОВА.

Сполокати добре достиглі помідори, порозрізати на частинки, залити трохи води й дати ложку масла та душити під покришкою, аж поки не змякнуть, але вважати, щоби не припалили ся, опісля перетерти крізь сито. Розбити пів літра сметани й пів ложки муки, щоби не було грудок, залити росолом. Дати помідори й поставити на кухню, щоби огріла ся але не зварила. Готова коли запінить ся. Подать ся до неї рижу, як і до питрушкової зупи.

ЗУПА З РИБИ.

Обчистити дрібні рибки, сполокати, налити вваренням з ярини свілом посолити (як в цибулї, петрушки, селерів, порави) і нехай риби розварить ся, в тоді добре перефасувати крізь сито. Зробити засмажку з ложки масла і тільки муки; влати перефасовану рибу заварити і видати в кашою. До сеї зупи подасть ся клюски з найдрібнїйших гречаних крупок званих „молик". Засипати на посолений окріп кватирку каші та вимішати, щоби не була густа. Коли готова, вложити на стільничку, котру треба полити зимною водою, розвести ножом; коли застигне, покраяти в квадратики, вложити до вази й влати зупи тай зараз видати на стіл.

СОС ПОМІДОРОВИЙ.

Виполокати кілька помідорів й зварити. Коли змякнуть перецїдити. Зробити білу заправку й розпрогадати сиком з помідорів, дати пару ложок сметани й подати до мяса.

ЗРАЗИ В КАШЕЮ.

Покраяти на тоненькі а широкі пластри 2 ф. (або й більше) „зразівки" й вистучи його але вважати, щоби не розлетїло ся. Утерти пів бохонця черствого, житнього хлїба, дати ложку масла, соли й перцю пївля смаку, вимішати з хлїбом, в начати в воді кождий кавалок мяса, [illegible] хлїба, затиснути, щоби добре тримало ся і класти до ринки на горяче масло і посолити. Не накривати, бо фарш вилетить і душити, поправляючи часто вилками, бо легенько поподгирають ся. Коли мягкі посипати мукою, підсмажити, підляти водою, заварити і видати. Подать ся з гречаною кашею.

ПЕЧЕНЯ З ХРОНОМ.

Потовчи кільно треба „зразівки", насолити і класти на горяче масло. Прирумянити, підляти водою і душити як звичайно печеню — коли змякне, вилошити на стільницю, понадкраювати острим ножом (але зовсім не перетинати) й накладати між сї перекрої по тоненьким платочку питрави без шкіри й зерият і такий фарш: тертого хрону дві ложки, масла дві ложки, одну ложку тертої булки, соли і два зварені на твердо жовтки. Все те виробити добре разом, наложити на перекраювану печеню, звязати ниткою, вложити знов до ронделя, посипати з легка мукою, залити сметаною, підсмажити на вільним огни і видати, а не забути вигягнути нитку.

РИБА СМАЖЕНА.

До смаженя є найлїпшим щупак. Обскробати рибу з луски острим ножом (скробати від хвоста до голови). Коли вже чиста, сполокати- насолити добре і лишити до другого дня. Тепер покраяти на кусники величини долонї- посипати мукою- умочити в яйци розбитім з водою і посипати тертою булкою. Розпустити масла на пательни і класти по кілька кусників риби- а коли всмажать ся- виложити на довгий полумисок і вставити до братрури, щоби не застигло- а до решти додавати масла і смажити. Подасть ся з тертим хроном.

КНИДЛЇ З ШИНКОЮ.

Втерти на піну ложку масла- додавати по одному пять жовтків і терти аж разом змішає ся. Влати ложку зимної води і дати тілько муки- щоби зробило ся повільне тісто- покраяти одну четверту кільограма шинки- присмажити на маслї пять булок покраяних на грінки- дати до тїста шинку- булку і піну- виробльовати округлі книдлї і кидати на горячу воду. Коли розпливають ся- то додати ще трохи муки- а коли тримають ся- то не класти відразу богато, бо книдлї на водї наростають. Коли виплевуть на верх вибирати на таріль- а відтак переложити на полумисок, щоби не було води полити сьвіжою солониною і видати.

ВОЛОВЕ МЯСО ШТУФАДА.

Штуфада є се кавалок волового мяса т. зв. зразівки. Принайменше 5 ф. такого мяса обкроїти з жил і костий, вистучи валком, нашпікувати солониною й насолити на годину. Відтак вложити в рондель на розтоплене горяче масло й обрумянити з обох сторін. Коли зарумянить ся, вийняти, покраяти дрібненько дві великі морквї, одну велику цибулю, кілька бобкових (лаврових) листків, англїйського перцю, дві ложки оцту, дві ложки чистого спірту (бо від сего мясо крихне і набирає смаку) в кватирку росолу. На то дати піддушене мясо, прикрити і душити помало через чотиря години тай потрясати ронделем, щоби не пригоріло. Пробувати вилками, як мягке посипати мукою. Заправити сос, покраяти мясо й покласти на полумисок тай поставити на кухню, щоби не застигло. Сос перетерти на мясо через сітко і видати з присмаженими бараболями. Штуфаду подасть ся і на зимно. Тоді подасть ся на стіл цїлу й доперва на столї краєть ся. Ніж до штуфади мусить бути острий, а вилки прийосить ся встромлені в штуфаді.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

ПОЛАГОДЖУЄМО всї справи військові

РОБИМО повномочія контракти купна і продажи, акта дарованя, скрипти довжні і инші документи легалізовані через П. К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старім краю.

ПРОДАЄМО шіфкарти на рідні лїнії корабельні до старого краю на найлїпші і найскорші кораблї

ПОСИЛАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

У ВСЇХ справах і клопотах ваших пишіть і приходіть на адресу:

STAROKRAJEWA KANCELARYA
10336 -- 96 ST. Edmonton, Alta.

Біблії
НА ПРОДАЖ.

Рускі, польскі, німецкі, словіньскі, ческі, болгарскі, сербскі, росийскі.
В гарних оправах.
ЦЇНА ВІД 25 до 1.50.
EDMONTON, ALTA.
10336 -- 96 ST.

20 КНИЖОК

Кожда книжка і в додатку 200 образків пішлемо Вам за 1. дол. Пішліть доляра через Money Order або вліпіть в листі паперового доляра на таку адресу:

„ДОБРА НОВИНА" ул. Сикстуського Ч. 5.
AUSTRIA. LEMBERG.

ХТО БУДЕ ЩАСЛИВИЙ.

Маю на продаж дві гарні лоти в **CENTRAL PARK. в АТАБАСКА.**

Лоти високі і сухі. **Оба лоти продам за 50 дол. готівкою а решта на два роки на виплат і то без проценту. Хто купить їх зробить гроші.**

ЗГОЛОСИТИСЬ **10336 - 96 ST.**
EDMONTON, ALTA.

РУСКА БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ

Зайдіть, а все там дістанете тано і добре, як: Овочі сьвіже мясо, вуджениму і старокраєві ковбаси з чосником.

S. NYCHKA. 10315 -- 96 ST.
EDMONTON. ALTA

БОРОТЬБА З СУХОТАМИ!

Товариство галицьких друкарів у Львові видало серію (10 штук) чудово кольорованих гуцульських переписних листків роботи відомого нашого артиста-маляра І. Труша: (Водопад Пруту, Гуцульський хлопець, Капливець, Гуцульська дитина, Вид в Дїлка, Камінь добоша, Гуцули трембітарі, Вид з Яким) і Д. Одинського (Дім здоровля друкарів в Микуличині, Церква в Микуличині).

Цїна одної серії 30 центів.

Хто бере більше серій, дістає опуст. Чистий дохід призначений на санаторію для хорих на груди друкарів.

Замовленя і гроші (моневи і марки почтові) просить ся слати на адресу секретаря Товариства:

П. БУНЯК, у Львові, ул. Скшиньского ч. 14. 6.
LEMBERG, GALICIA, AUSTRIA.

ЧИТАЙТЕ
„Кадило"

„Кадило", гумористично-сатирична газета. Одинока в Канадї. Поміщує веселі вірші, оповіданя, сьмішки богато ілюстраций.

Виходить 1. і 15. кождого місяця. Кошт $2. на рік. Адреса:
„KADYLO"
Box 3542.—Winnipeg, Man.

ДО ШКОЛИ!

„КОЛОКРІКА ШКОЛА" на Смоки, Лейк Альта, буде приймати дїти до школи і заразом на борт по першім Червни.

Вік дїтий від 7 до 14.

Про близші подробиці пишіть так:
Miss YARWOOD
Smoky Lake, Alta.

Canadian Farmer
Box 3650

Народно-порядковий ДВОТИЖДНЕВНИК
Річна передплата 1 доляр.

Канадієць

Виходить 1 і 15 кождого місяця. Адреса Редакції: 10336 -- 96 ST. Edmonton, Alta.

РІК III. Ч 17. 1. ВЕРЕСНЯ 1914. EDMONTON, ALTA. 1. OF SEPTEMBER 1914. VOL. III. NO. 17.

Страшна Европейска війна.

Оден корпус австр. побив на голову два корпуси росийских коло Красник 25 миль в Росиї.

АНГЛІЙСКА ФЛЬОТА ЗАТОПИЛА 5 НІМЕЦКИХ ВОЄННИХ КОРАБЛЇВ, КОЛО ГЕЛІГОЛЕНД.

Війну ведуть тепер по одній стороні: Англія, Франция, Бельгія, Росия, Японія, Сербія і Чорногора, - по другій: Німеччина і Австрія.

ДЕ ПРИЙДЕ ДО ПЕРШОЇ ГОЛОВНОЇ БИТВИ.

Лондон, 15. серпня. Армії союзників находять ся тепер на боєвій лїнії, яка веде від Намур через Брукселю і Антверпію до границї Голяндії, і тут будуть ставити вони опір німецьким війскам. Коли Німці, як се предсказують воєнні знатоки, небавом будуть в посїданю повисших трох місць, тоді боєва лїнія перенесе ся далеко на полуднє, а до першої рішаючої битви прийде недалеко місцевости Ватерльо.

Місцевість Ватерльо лежить між Брукселею а Намюром. В р. 1815 німецкі війска побили під Ватерльо Французів на голову і спричинили упадок великого французського вожда Наполеона.

200.000 АНГЛЇЙСКА АРМІЯ ПРИЗНАЧЕНА ДО БЕЛЬГЇЇ.

Лондон, 15. серпня. В Бельгії знаходить ся до тепер лише частина англїйської армії, призначеної на поміч Франції. Дальші транспорти війск з Англії на побереже Франції і Бельгії є в ході. Транспорти війска відбувають ся під охороною воєнних кораблів. Цїла англїйська армія в Бельгії має виносити 200.000. Команду над сею армією обняв ген. Джан Френч.

НІМЕЦЬКИЙ КНЯЗЬ НА ПОЛЬСЬКІМ ПРЕСТОЛІ.

Париж, 16. серпня. — Ходить чутка, що в російській Польщі вибухло повстане проти Росії. Німеччина обіцяла Полякам самостійність. На польськім престолї має засїсти католицький німецький князь з роду Гогенцолерів.

Лондон, 16. серпня. Кореспондент англійскої часописи „Таймс" у Лондонї доносить, що між англїйським а російським правительством прийшло до виміни телеграм, в яких взаїмно ся бе обвинюють о неудачність.

Англія закидає Росії, чому вона ще досі не побила Німців і Австрійців своєю 6 міліоновою армією. Росія закидає знова Англії, чому вона доси не затопила всїх німецких кораблїв.

Берлін (через Лондон). 16. серпня. З Берліна доносять, що німецька армія в злуці з австрійською побила французьке війско під Мільгавзен. Німецьке війско здобувало позиції в штурмі на багнети. Французи мали великі страти і подали ся на французьку границю.

Льондон, 17 серпня. Після телеграм з Нїшу (Сербія) доносять, що на Адрийскім мори прийшло до першої битви між австрійскою і французкою фльотою. 3 австрійскі кораблї затоплено, один згорів, а один схоронив ся до пристани в Катаро.

Париж, 17 серпня. Французка фльота заатакувала австрійску ескадру, яка бомбардувала чорногорску пристань Антіварі. Один крушляк австрійский затоплено.

Обі телеграми відносять ся до тої самої битви. Після сербської телеграми Австрійці стратили 3 кораблї, після французької лише один. Відтак правдоподібно покаже ся, що і сей один не пропав. Австрійска фльота, яка є що до числа слабша від французької фльоти, не буде зводити битви на отвертім мори, але під охороною своїх надморских кріпостий в Катаро або Полі.

Рим, 17 серпня. Росія вислала сильні відділи війска до Галичини і Познаня на західни. Відділи ті розкидають тисячами відбитки манїфесту царя Миколи, або у всїх частях народ покликано ся з царським обітницями. Від становища яке займуть Українцї і Поляки, буде залежати провадженє російської воєнної кампанії проти Німеччини і Австрії.

Єсли Поляки не будуть робити Росії перешкод, то російска армія з цїлою силою посуне ся до Відня і Берліна. Єсли Поляки займуть вороже становище против Росії, то російскі війска зникнуть Польщу і вернуть ся до нової російской оборонної лїнії, на лїнії Вереста литовсе, Білосток і Київ.

Льондон, 17 серпня. Петербурський кореспондент англїйскої часописї „Дейлі Стандард" доносить, що російскі власти уживають ріжних способів, щоби лише викликати запал серед свого війска. Російске правительство старає ся ріжними способами вмовити в російске населене, що се війна в обороні православної віри і [illegible] перед наїздом Німців.

Щоби викликати більший воєнний запал серед свого війска, на чолї полків йдуть бородаті православні батюшки в довгих рясах і з хрестом в руках, а військова музика виграє салдатам на переміну то релїгійні то московскі мелодиї.

Одним словом, ціла війна робить враженє колишних хрестоносних походів до Єрусалиму для визволеня його з під власти Турків.

Париж, 18 серпня. До першої головної битви прийшло на боєвій лїнії між містами Намур і Дінан (25 миль на полуднє від Намуру). Німецке війско розпочало напад серед сильного огню гармат. Німецка піхота вдарила з цїлою силою на французкі становища. Страти Французів дуже великі. Цїле поле битви вкрите трупами французских жовнірів.

Брукселя, 18 серпня. Брукселя не є укріплена. Кождої хвилї можна надїяти ся, що Німці займуть місто.

Бельгійске правительство перенесло столицю до Антверпії.

Бельгійска королева враз з дїтьми виїхала з Брукселї до Антверпії, щоби відтак схоронити ся до Англії.

Берно, (Швайцарія), 18 серпня. Німецкий цїсар Вільгельм опустив Берлін, щоби удати ся на поле війни. По цїлковитім доверщеню мобілізації німецких війск перенесено головну кватиру генерального штабу з Берліна до міста Майнц, яке лежить по середині 250 миль довгої лїнії боєвої. Цїсар буде [illegible] чинну участь в генеральнім штабі. Разом з ним мало від'їхати і трох його синів.

Поїзд, який служить до виключного ужитку цїсаря і його штабу, складаєть ся з кількох возів, спальня, їдальня, салі нарад; крім сего коні і автомобілі та віз, уладжений на телеграфічну стацію. Перед тим поїздом і за ним їдуть для охорони два поїзди, окриті сталевим панциром.

Льондон, 18 серпня. Царска родина перебрала ся в Москву. Цар віхал до Москви, витаний радісно цїлим населенєм (!!!!)

Цар оголосив в Москві манїфест, в якім обіцює Полякам автономію а Жидам горожаньскі права.

Берлін, 18 серпня. Німецкі телеграми, подаючи теперішне положенє в Альзації, не приписують ніякої ваги до теперішних успіхів Французів в Альзації і Льотарингії. Похід французкої армії буде спинений через сильні крипости німецкі, які тягнуть ся вздовж німецкої границї.

Військові знатоки представляють поводженє Французів в Альзації і Льотарингії яко дуже небезпечне. Німецкі війска уступають на се, щоби заманити Французів в глуб краю, а відтак в догіднім хвилю ударити з цїлою силою і знищити всю французку армію. Німецкі кріпости є уладжені після найновійших вимог і уходять за неможливі до здобутя.

Лондон, 19. серпня. — З Петербурга приходить непотверджена доси урядово вістка, що один російський воєнний корабель заїхав на Чорнім Мори на підводну міну і затонув, а пристань в Одесі стоїть в огни.

Париж, 19. серпня. — Битви передних сторожий є інтересні і [illegible] дають підставу до надії на скору і певну побіду. Так перестерігає своїх жовнірів французький мінїстер війни.

„Бачу, що дуже богато говорить ся про здеморалізоване Німців невдачами. Що правда їх початкова надмірна певність себе може тепер дати місце сумнївам але тільки й всього. Війна, що тепер зачала ся, є війна на житє і смерть. Від неї зависить будучність Німеччини так само, як будучість Франції. Обі сторони будуть бити ся завзято. Страти мусять бути страшенні. Ми не забуваймо, що маємо війну з най досконалїйшою армією в Европі.

Оттава, 19 серпня. З причини що богато жінок канадійських офіцерів не позволяють своїм мужам йти на війну, богато охотників, котрі записались до війска, не поїде до війни.

Мінїстерство війни видало розпорядженє, що кождий, хто жонатий, не може йти до війни хиба, що жінка його на те позволить.

З сеї причини повористало так так богато, що в одним відділі артилерії, в котрім було 110 охотників, лишилось лиш 65, включаючи офіцири і жовнірів.

Брукселя, 19 серпня. Одна фабрикант з Льєж, що дістав ся до Брукселї, оповідає, що Німці наложили на околицю Льєжа воєнний податок в сумі 50,000.000 франків, т. з. $10,000.000.

Париж, 19 серпня. Урядова телеграма сербского мінїстра з Нїшу доносить, що Австрійцї стратили в битві під Сабац (в Сербії) 15.000 людий.

Ніш (через Льондон), 19 серпня. Австрійцї опустили всї становища, які були заняли передше в Сербії. Страти Австрійців в битві під Сабац з 3.000 убитих і 5.000 ранених. Серске війско разом з чорногорским готовить ся до переходу австрійскої границї через ріку Саву.

Петербург, 20 серпня. Коло Володимира на Волині прийшло до стрічі російскої армії з Австрійцями. Австрійцї [illegible] страти і подали ся назад.

Краків, (через Льондон), 20 серпня. На північ від російскої границї прийшло коло міста Мехова (в Польскім Королївстві) до боротьби передних сторожий австрійскої і російскої армії. По короткій кріваїй битві Австрійцї заняли Мехів. 400 козаків убито і ранено, 1.000 козаків взято в неволю.

РОСІЙСЬКІ УКРАЇНЦЇ ПРОТИ РОСІЇ.

Ротердам, 20 серпня. Доходить тут вістка, що російські Українцї готовлять ся взходити за зброю проти Росії.

Німецка фльота на Балтійскім морі зловила минувшої неділї шістнайцять російських вітральних кораблїв і оден пароход.

Еспаньске правительство повідомило Німеччину, що буде строго придержувати ся неутральности.

Лондон, 20. серпня. — Один англїйський інжінїр, що лише приїхав з Петербурга, а котрий є авторітетним в справах маринарки та війни, говорить, що коли виїздив з російскої столиці сїм днїв після виповідженя війни то німецькі кораблї бомбардували російскі порти Віборг, Ревель і Кронштад.

Є се незвичайно важна інформація, бо Кронштад є славна твердиня і оборона Петербурга від моря. Ревель є важний порт при вході до фінляньского заливу. Віборг є порт у Фінляндії, недалеко Петербурга.

Рим, 20. серпня. — Приїзжі з Відня доносять, що всї державні вищі уряди, архіви і гроші вивезено зі Львова, Чернівець, Тренту в Тиролі, Трієсту, Ішанто в Дальмації і Сараєва в Боснії. Австро-угорське правительство концентрує всї свої урядові департаменти в Відни та Будапешті.

Париж, 20 серпня. О 11-тій год. в ночи вийшли німецкі війска до Брукселї, головної столиці Бельгії. Таке доносить урядова бельгійска телеграма. Бельгійска армія розпочала свій відворот в напрямі Антверпії.

Берно, (Швайцарія). 20 серпня. Австрійска гірска артилерія прибула до Альзації і буде приділена до німецкої армії. Німеччина не має власної гірскої артилерії, яка є конечна до воєнної акції в горах Вогезах проти французкої армії.

Париж, 21 серпня. Французка фльота, яка находить ся на Адрийскім мори, розпочала бомбардоване австрійскої надморскої кріпости Катаро (в полудневій Дальматії.) Один форт знищено. Рівночасно заатакувала чорногорска армія кріпость Катаро з другої сторони на суші.

Берлін (через Льондон), 21 серпня. Німецке правительство оголосило точну лїсту убитих і ранених. Лїста обіймає всї дотеперішні страти у війні по день 18 серпня. Лїсть виказує 1.500 убитих і 7.600 ранених.

Лондон, 21. серпня. — Телеграма до телеграфічної виміни з Відня донесла вчера, що австрійске правительство покликало до служби „ландштурм", т. є всїх здорових мущин від 18 до 42 літ [illegible]

Париж, 23 серпня. Телеграма що прийшла нині по полудни з Риму, подає вістку, що австрійский цїсар Франц Йосиф близький смерти.

Берлін, 24 серпня. Нині оповіщено тут урядово, що німецка армія під командою великого князя Альбрехта з Віртемберґу побила французку армію під містом [illegible] в Бельгії. Як [illegible] оповіщене. Німці здобули много гармат, прапорів і амуниції та взяли велике число ворогів у полон, між ними кількох ґенералів. Німці під проводом Рупрехта, принца Вільгельма та великого князя Альбрехта пустили ся в погоню за утікаючими Французами. Армія під проводом Рупрехта здобула 150 гармат у Люневіль. Вал мон і Сірі у французьким департаменті Муарта і Мозеля. Армія під проводом принца Вільгельма гнала ся за Французами аж поза Льонґві. Німці на захід від ріки Мозли розбили англїйску бригаду кавалєрії.

Льондон, 25 серпня. Намур піддав ся Німцям. Намур є сильно уфортифіковане місто при злуці рік Самбри і Мозли. Союзники сподївали ся, що воно стане великою перешкодою в поході Німців в напрямі Франції. Поки що нема пояснення, чому воно так скоро піддало ся. Дуже можливо, що Німці вдарили на него відразу з цїлою силою.

Петербург, 25 серпня. Погром трох корпусів німецкої армії у східній Пруссії завдячує Росія вчасному прибутю російскої армії з Варшави, яка вдарила на ворога з заду. Варшавска армія є незвичайно сильна і заскочила німецку армію так, що вона стала як в кліщах і тому вдало ся [illegible]

В Галичині плян російского удару має бути подібний, як в Пруссії. В напрямі Львова спішать дві російскі армії. Одна йде з півночи з Сокаля і дійшла до річки Рати. Друга йде з північного сходу і вже є коло Монастириск.

Льондон, 27 серпня. Доносять тут, що французькі війска з Льотарингії утікають з поля борби перед Німцями не стріляючи ані разу.

Льондон, 28 серпня. Німці знова побили Французів коло Аррас і посувають ся в сторону Парижа.

Льондон, 28 серпня. Англїйскі війска, які пішли на поміч французским війскам, були сильно заатаковані Німцями над рікою Мозелею, які в кінци з великими стратами мусїли уступити.

Льондон, 28 серпня. В ночи англїйска фльота напала на німецку коло Геліґоленд і по коротким часї борби англїйска фльота затопила 5 німецких воєнних кораблїв.

Льондон, 29 серпня. Коли в Парижи довідались про друге пораженє французскої армії, повстало велике занепокоєнє і всї приготовляють ся до оборони Парижа, столиці Франції, перед німецкою навалою.

Відень 29 серпня. Австрія видала війну Бельгії і Японії.

Париж 30. авг. В ночи летів понад містом німецкий ероплян і кидав бомби. Дві женщині ранених.

Рим 30 авг. На австро-російскій границї кипить тепер страшна борба. Участь бере 1.000,000 жовнірів. Хто виграє сю борбу годі вгадати. Австрійскі війска бють ся хоробро.

Берлін 31. авг. В морскій борбі коло Геліґоленд наша фльота знищила 11 авг. воєнних кораблїв рівного рода.

ГАЛИЧИНА.

В Галичині дієсь тепер щось страшного. По селах і містах лишились самі дїти, жінки, калїки і старці, все проче забрані до служби або війска. Коло жнив [illegible] в поли. Заможнїйші забравши що було можна втікають до більших міст або в гори Карпати і то на пішо бо коні везуть лише війско.

В здовж зелізничих дорогів сто їть босо „хлопске війско" і пильнує дорогу. Від часу як зачато мобілізацию всюди лише чути плач і зойк. Часописі не виходять і нїхто не знає що де дієсь. Над цїлим краєм панує стан облоги, для війска забирають все що булоб потрібне, як муку хліб худобу і все проче. Крім сего всего еще починають ся всякі слабости і що війско не знищить се забере слабість.

ЕДМОНТОН.

Місто Едмонтон вислало 2.000 жовнірів на поле війни.

Бари в Ст. Петербурзї готели сто їть тепер замкнені, правительство відобрало готелеви лайсенс.

В місті є богато безробочих, а що зима за плечима, тому місто порадило всім безробітним іти на ріку Саскачеван, яка переплиє місто і полокати золото. Богато послухало сеї ради і виполокують денно золота від 2 до 5 дол.

„Руський Голос" по довгих мука перестав дихати. Люди не платить і не хочуть його читати, Росія не годна післати свого руб ля бо війна, Фуярчук не годен дати помочи бо бари в готели заикнена і „Руский Голос" вмираю се все на розвагу мусїв перервати своє істноване

Джейнс Рамзей, властитель найбільшого штору в місті, обіцяє, що коли горожани міста виберуть його майором на рік 1915, він не возьме ані одного цента від міста за свою майорску службу.

Подібну заяву зложив і п. Мекдуґал, бувший майор в Едмонтони, що він годить ся стати комісіонером і то безплатно. (Майор так і комісіонери беруть річно по 5.000 дол.)

Просимо Вп. читачів звернути увагу на ПРОКЛЯМАЦІЮ на 4 стор.